

Memperkukuh inklusiviti ke arah masyarakat yang saksama

Gambaran keseluruhan

Meningkatkan taraf hidup isi rumah B40

Sorotan

**Rancangan Malaysia
Kesepuluh, 2011-2015:
Pencapaian**

Membina masyarakat yang progresif dan lebih inklusif

Memastikan akses kepada infrastruktur dan perkhidmatan asas

**Mengimbis pencapaian
Rancangan Malaysia
Kesepuluh, 2011-2015:
Kemajuan**

Menggalakkan koridor sebagai penjana pertumbuhan

Meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam ekonomi

**Ringkasan bidang fokus
Rancangan Malaysia
Kesebelas, 2016-2020**

Hala tuju

**Rancangan Malaysia
Kesebelas, 2016-2020**

Bidang fokus A:

Meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah

Bidang fokus B:

Memperkasa komuniti untuk membina masyarakat yang produktif dan sejahtera

Bidang fokus C:

Mentransformasi luar bandar untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat

Bidang fokus D:

Mempercepat pertumbuhan wilayah ke arah keseimbangan geografi yang lebih baik

Bidang fokus E:

Memperkukuh peluang Komuniti Ekonomi Bumiputera (BEC) untuk meningkatkan pemilikan kekayaan

Kesimpulan

Gambaran keseluruhan

Inklusiviti merupakan prinsip utama dalam agenda pembangunan sosioekonomi Malaysia untuk memastikan rakyat, tanpa mengira gender, etnik, status sosioekonomi dan kedudukan geografi, menikmati manfaat pertumbuhan dan pembangunan. Malaysia telah memberikan penekanan secara berterusan ke atas kepentingan pertumbuhan yang seimbang melalui penyediaan akses kepada pendidikan dan latihan, infrastruktur dan peluang pekerjaan bagi melonjakkan pencapaian untuk semua masyarakat, terutama golongan berpendapatan rendah. Melangkah ke hadapan, tumpuan akan diberikan untuk memastikan peluang pertumbuhan ekonomi yang lebih saksama di samping meningkatkan kesejahteraan dan kualiti hidup seluruh rakyat. Program bantuan yang tidak produktif akan dikurangkan bagi memberikan laluan kepada inisiatif penciptaan kekayaan yang lebih mampan. Mekanisme penyampaian akan diperkukuh merentasi agensi kerajaan secara menyeluruh dan menggalakkan penyertaan sektor swasta dan masyarakat sivil yang lebih aktif.

Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMKe-10), 2011-2015, inklusiviti merupakan strategi utama ke arah mencapai masyarakat yang makmur dan saksama. Pelaksanaan program pembangunan dan pemeraksanaan secara bersasar telah menghasilkan peningkatan status sosioekonomi rakyat Malaysia. Pengagihan pendapatan keseluruhan bertambah baik seperti ditunjukkan oleh pengurangan pekali Gini daripada 0.441 pada tahun 2009 kepada 0.401 pada tahun 2014, melepasi sasaran tahun 2015 iaitu 0.420. Pendapatan bulanan purata isi rumah berpendapatan 40% terendah (isi rumah B40) meningkat daripada RM1,440 pada tahun 2009 kepada RM2,537 pada tahun 2014. Penyediaan infrastruktur asas luar bandar

berserta aktiviti pembangunan keusahawanan telah membolehkan penduduk di kawasan luar bandar dan pedalaman untuk meningkatkan penglibatan dalam pembangunan sosioekonomi. Pembangunan berfokus di koridor ekonomi wilayah telah menarik pelaburan dan mewujudkan peluang pekerjaan, terutamanya di kawasan yang kurang maju. Di sebalik pencapaian ini, lebih banyak usaha perlu dilakukan untuk memastikan manfaat pembangunan dapat dinikmati oleh semua lapisan masyarakat.

Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11), 2016-2020, Kerajaan akan terus memberikan tumpuan untuk memperkukuh inklusiviti dan peluang yang saksama bagi seluruh rakyat Malaysia. Strategi akan ditumpukan untuk meningkatkan pendapatan keseluruhan isi rumah B40 ke arah menambah baik kualiti hidup dan kesejahteraan rakyat. Ketidakseimbangan pendapatan dijangka akan bertambah baik dengan pekali Gini berkurang kepada 0.385 pada tahun 2020. Tumpuan akan diberikan untuk menangani keperluan kumpulan sasar yang dikenal pasti, memberikan keutamaan kepada sokongan bersyarat dan berasaskan outcome, sama ada dalam konteks ekonomi atau sosial. Bantuan dan subsidi yang tidak berasaskan produktiviti akan dikurangkan yang bertujuan untuk memberikan keutamaan kepada program penciptaan lebih banyak pemilikan kekayaan dan peningkatan tahap pendidikan dan kemahiran. Strategi khusus termasuk meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah; memperkasa komuniti untuk membina masyarakat yang produktif dan sejahtera; mentransformasi luar bandar untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat; mempercepat pertumbuhan wilayah; dan mempertingkatkan peluang ekonomi Bumiputera.

Sorotan

Rancangan Malaysia Kesepuluh, 2011-2015: Pencapaian

0.401

Pekali Gini berkurang daripada 0.441 pada tahun 2009 melepasi sasaran tahun 2015 sebanyak 0.420

Meningkatkan keseimbangan pendapatan

RM2,537

Pendapatan purata isi rumah B40, meningkat daripada RM1,440 pada tahun 2009

Meningkat taraf hidup isi rumah B40

0.6%

Insiden kemiskinan berkurang daripada 3.8% pada tahun 2009

896,612

Belia telah menyertai program membina kepimpinan, keusahawanan dan kesukarelawanan

Membina masyarakat yang progresif dan lebih inklusif

55%

Kadar penyertaan tenaga kerja wanita dalam pasaran telah meningkat daripada 46.4% pada tahun 2009

¹ Angka sebenar bagi tahun 2009 ialah 92.3% manakala tahun 2014 ialah 97.6%

Mengimbaskan pencapaian Rancangan Malaysia Kesepuluh, 2011-2015: Kemajuan

Usaha telah diambil untuk memastikan kemakmuran Malaysia dikongsi bersama oleh semua kumpulan masyarakat tanpa mengira gender, etnik, status sosioekonomi dan lokasi geografi.

Dalam tempoh RMKe-10, inisiatif telah diambil untuk memperkukuh inklusiviti, termasuk meningkatkan taraf hidup isi rumah B40; membina sebuah masyarakat yang progresif dan lebih inklusif; memastikan akses kepada infrastruktur dan perkhidmatan asas; menggalakkan koridor sebagai penjana pertumbuhan; dan memperkukuh penyertaan Bumiputera dalam ekonomi.

Pengagihan pendapatan keseluruhan bertambah baik seperti yang ditunjukkan oleh pengurangan pekali Gini daripada 0.441 pada tahun 2009 kepada 0.401 pada tahun 2014, melepasi sasaran tahun 2015 iaitu 0.420. Di bandar, pekali Gini telah bertambah baik daripada 0.423 kepada 0.391 manakala di luar bandar, daripada 0.407 kepada 0.355 dalam tempoh yang sama.

Paparan 3-1

Isi rumah B40: Pencapaian Rancangan Malaysia Kesepuluh

Meningkatkan kualiti hidup isi rumah luar bandar

Program	Pencapaian
Menyediakan program sokongan menyeluruh untuk perusahaan mikro	7,801 peserta
Menyediakan peluang memiliki perniagaan kepada usahawan yang berkeupayaan	Pendapatan 225,867 peserta meningkat melebihi RM2,000 sebulan
Menghubungkan bakat luar bandar dengan majikan di kluster dan bandar berhampiran	701 peserta telah mendapat latihan kemahiran bagi dipadankan dengan peluang pekerjaan
Meningkatkan kemampunan pendapatan sektor pertanian melalui konsep agropolitan dan ladang kontrak	Pendapatan 3,486 peserta meningkat kepada RM1,200 sebulan
Meningkatkan produktiviti dalam sektor pertanian dan industri asas tani di luar bandar	Pendapatan 38,663 peserta bertambah sekurang-kurangnya RM300 sebulan
Meningkatkan produktiviti dan hasil melalui penyatuan tanah	<ul style="list-style-type: none"> Getah 1,276.45 kg/ha (2012) Kelapa sawit 15.54 mt/ha (2012)

Meningkatkan penyertaan isi rumah bandar dalam aktiviti ekonomi

Program	Pencapaian
Menubuhkan pusat kemahiran industri khusus berasaskan keperluan di lokasi geografi yang disasarkan	3,100 peserta mengikuti latihan kemahiran
Memperluas program sokongan perusahaan mikro	8,580 peserta mengikuti latihan keusahawanan
Memperluas konsep inkubator untuk meningkatkan peluang keusahawanan dan pekerjaan	1,726 program inkubator GIATMARA dibangunkan

Meningkatkan pendapatan isi rumah melalui teknologi maklumat dan komunikasi (ICT)

Program	Pencapaian
Program <i>micro-sourcing</i> (eRezeki) untuk menjana pendapatan	39,518 peserta dengan jumlah hasil sebanyak RM6.87 juta

Meningkatkan taraf hidup isi rumah B40

Isi rumah B40 merujuk kepada isi rumah berpendapatan 40% terendah daripada taburan pendapatan. Pendapatan purata isi rumah B40 telah meningkat daripada RM1,440 pada tahun 2009 kepada RM2,537 pada tahun 2014.

Meningkatkan potensi penjanaan pendapatan isi rumah B40

Usaha telah dijalankan untuk meningkatkan kualiti hidup isi rumah luar bandar dan mempertingkatkan penyertaan ekonomi isi rumah bandar melalui program penjanaan pendapatan, pembangunan modal insan dan program sokongan perusahaan mikro.

Membantu kanak-kanak dalam kalangan isi rumah B40 untuk mempertingkatkan pencapaian pendidikan dan kemahiran

Pelbagai inisiatif telah dilaksanakan untuk memenuhi keperluan pendidikan kanak-kanak dalam kalangan isi rumah B40. Inisiatif ini termasuk pelaksanaan program 1Asrama dan Asrama Desa yang mengurangkan keciciran pelajar daripada 47,260 pada tahun 2010 kepada 43,428 pada tahun 2013. Di samping itu, dalam tempoh 2011 - 2014, 1.51 juta pelajar telah mendapat manfaat daripada bantuan kewangan termasuk Kumpulan Wang Amanah Pelajar Miskin (KWAPM) dan Rancangan Makanan Tambahan (RMT).

Memperkukuh jaringan keselamatan sosial untuk membantu kumpulan mudah terjejas

Pelbagai inisiatif jaringan keselamatan sosial (SSN) telah dilaksanakan untuk menangani isu kumpulan mudah terjejas dan melindungi isi rumah B40 daripada kesan kejutan ekonomi. Antara keberhasilan yang telah dicapai adalah: 55,000 isi rumah menerima bantuan perumahan; 9.2 juta individu mendapat manfaat daripada peningkatan akses kepada perkhidmatan penjagaan kesihatan melalui Klinik 1Malaysia, Klinik Bergerak 1Malaysia dan perkhidmatan Doktor Udara; 493,076 individu yang terdiri daripada warga emas dan orang kurang upaya (OKU) yang tidak bekerja menerima bantuan sokongan pendapatan; dan lebih daripada tujuh juta individu mendapat manfaat daripada Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M) dalam bentuk bantuan wang tunai.

Menangani keperluan kumpulan sasar khusus

Usaha telah diambil untuk menangani keperluan spesifik kumpulan sasar khusus. Program pembangunan dan pemilikan tanah serta program latihan kemahiran telah dilaksanakan untuk memenuhi keperluan Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan penduduk yang tinggal di luar bandar dan pedalaman di Sabah dan Sarawak. Pewartaan Hak Tanah Adat (NCR) seluas 32,561 hektar untuk masyarakat Orang Asli di Semenanjung Malaysia, 26,956 hektar bagi Bumiputera Sabah dan 558,571 hektar bagi Bumiputera Sarawak telah dilaksanakan. Bilangan Orang Asli yang menerima latihan kemahiran telah meningkat daripada 435 orang pada tahun 2011 kepada 3,750 orang pada tahun 2014. Dalam tempoh yang sama, seramai 2,100 peserta Bumiputera Sabah dan Bumiputera Sarawak telah menerima pelbagai latihan kemahiran.

Di samping itu, seramai 4,446 penduduk Kampung Baru Cina telah menerima bantuan di bawah Skim Pinjaman Khas Penduduk Kampung Baru. Dalam tempoh 2011 - 2014, jumlah pinjaman yang disalurkan adalah sebanyak RM142 juta. Seramai 167,500 orang India miskin telah mendapat manfaat daripada program keusahawanan dan latihan kemahiran. Daripada jumlah tersebut, seramai 10,000 belia telah mengikuti program latihan kemahiran, 30,000 peserta telah menyertai program latihan keusahawanan dan 127,500 pelajar sekolah rendah dan menengah mendapat manfaat daripada program pengukuhan pendidikan.

Membina masyarakat yang progresif dan lebih inklusif

Pengukuhan institusi keluarga

Dalam tempoh RMKe-10, keutamaan diberikan kepada usaha penerapan nilai kekeluargaan yang positif untuk memperkukuh institusi keluarga. Seramai 1.29 juta peserta telah mengambil bahagian dalam program yang dilaksanakan oleh Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) seperti Ilmu Keluarga@LPPKN, SMARTSTART, Keluarga@Kerja dan SMARTbelanja@LPPKN. Di samping itu, seramai 165,000 keluarga mendapat manfaat daripada program yang dikendalikan oleh empat Pusat Sehati Perkhidmatan Keluarga yang telah ditubuhkan untuk memberikan khidmat sokongan seperti kaunseling, pengantara, terapi mengurangkan tekanan dan kesihatan reproduktif.

Indeks Kesejahteraan Keluarga telah dibangunkan oleh LPPKN pada tahun 2011 untuk mengukur tahap kesejahteraan keluarga di Malaysia melalui tujuh domain dan 23 indikator. Secara purata, skor pada tahun 2011 adalah 7.55 mata daripada 10. Domain yang mendapat skor terendah ialah ekonomi keluarga, terutamanya simpanan untuk masa hadapan dan beban hutang, diikuti perumahan dan persekitaran.

Membentuk belia menjadi pemimpin masa hadapan yang dinamik dan berinspirasi

Seramai 885,800 belia telah menyertai program pembangunan belia dalam tempoh 2011 - 2013 dalam bidang kepimpinan, pembangunan sosioekonomi, kesukarelawanan dan kerjasama belia antarabangsa. Di samping itu, 10,812 belia telah mengambil bahagian dalam program keusahawanan seperti Program 3K (Kepimpinan, Kemahiran dan

Paparan 3-2

Indeks Kesejahteraan Keluarga diukur berdasarkan 23 indikator di bawah tujuh domain

Keusahawanan), Belia Bestari, Outreach Usahawan dan Smart Partnership Usahawan Belia untuk meningkatkan kemahiran dan keupayaan mereka dalam menjalankan perniagaan.

Meningkatkan penyertaan wanita dalam tenaga kerja dan keusahawanan

Penglibatan tenaga kerja wanita bertambah daripada 46.4% pada tahun 2009 kepada 53.6% pada tahun 2014 dan dijangka meningkat kepada 55% pada tahun 2015, didorong oleh pelbagai inisiatif untuk meningkatkan penyertaan melalui amalan tempat kerja yang lebih baik. Inisiatif ini termasuk insentif cukai untuk menggalakkan majikan menyediakan latihan dan mengambil semula pekerja wanita yang telah keluar dari pasaran tenaga kerja, dan geran pengubahsuaian dan kelengkapan pusat penjagaan kanak-kanak di pejabat Kerajaan. Antara inisiatif lain untuk menggalakkan penglibatan wanita dalam aktiviti perniagaan termasuk Skim Kredit Mikro dan Pembiayaan Perniagaan Kecil, Get Malaysia Business Online (GMBO) dan Program Pembangunan Pengeksport Wanita.

Kedudukan wanita dalam pengurusan tertinggi sektor awam meningkat daripada 30.5% pada tahun 2010 kepada 32.5% pada tahun 2014. Pada tahun 2014, wanita merupakan 10.2% daripada ahli lembaga pengarah syarikat awam tersenarai (PLC) berbanding sasaran sebanyak 30% pada tahun 2016.

Menjamin keselamatan dan kesejahteraan kanak-kanak

Dalam tempoh RMKe-10, perlindungan dan kesejahteraan kanak-kanak akan terus diperkukuh. Antara inisiatif yang dilaksanakan adalah pewujudan Talian Nur 15999, sebagai talian perhubungan umum bagi membantu komuniti dalam pelbagai hal berkaitan masyarakat termasuk isu mengenai kanak-kanak dan CHILDLINE, sebagai talian khusus untuk menerima maklum balas dan maklumat berkaitan dengan isu kanak-kanak. Dalam tempoh 2010 - 2014, sejumlah 4,116 kes berkenaan isu kanak-kanak telah dilaporkan melalui Talian Nur dan 3,976 kes telah diselesaikan manakala 140 kes masih pada peringkat siasatan. Sementara itu, sistem perkhidmatan pesanan multimedia (MMS) dan khidmat pesanan ringkas (SMS) Nur Alert yang ditubuhkan pada tahun 2010 diteruskan untuk menyebarkan dan mendapatkan maklumat serta maklum balas mengenai kehilangan kanak-kanak berumur di bawah 12 tahun.

Enam projek perintis taman asuhan untuk 79 kanak-kanak berkeperluan khas terutamanya mereka yang menghidap Sindrom Down, masalah pembelajaran, cacat pendengaran, cacat penglihatan, autisme dan cacat fizikal telah ditubuhkan. Hasil daripada pelaksanaan program kesedaran ibu bapa, 68,400 pendaftaran baharu kanak-kanak kurang upaya telah direkodkan dalam tempoh 2011 - 2014.

Menyokong peranan warga emas supaya terus produktif dan menyumbang kepada masyarakat

Umur persaraan wajib telah ditingkatkan kepada 60 tahun pada tahun 2012 bagi pekerja sektor awam dan pada tahun 2013 bagi pekerja sektor swasta. Pelanjutan umur persaraan ini membolehkan tenaga kerja dalam kategori umur berkenaan terus menyumbang kepada pembangunan sosioekonomi negara. Di samping itu, 100% rebat cukai ke atas kos untuk melatih semula warga emas telah diperkenalkan untuk menggalakkan kemasukan semula ke pasaran tenaga kerja.

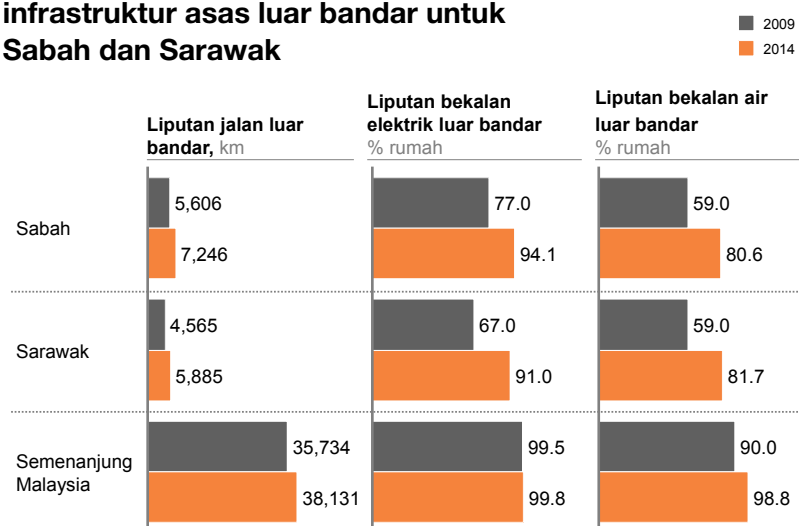
Pada tahun 2012, sokongan penjagaan kesihatan untuk warga emas juga diperluas dengan mengecualikan pesakit yang berumur 60 tahun dan ke atas daripada membayar fi pesakit luar di semua klinik dan hospital kerajaan. Mereka hanya perlu membayar fi nominal bagi rawatan pakar, perubatan dan wad. Seramai 6,320 warga emas telah mendapat manfaat daripada program Khidmat Bantu di Rumah secara sukarela bagi warga emas dan OKU yang hidup bersendirian untuk menjalani kehidupan secara lebih berdikari dan selesa.

Mengintegrasikan orang kurang upaya dalam masyarakat

Sistem Maklumat Orang Kurang Upaya (SMOKU) telah dibangunkan pada tahun 2011 bagi menambah baik perancangan dan penyampaian program kepada OKU. Sehingga September 2014, seramai 322,700 OKU telah didaftarkan dalam sistem ini.

Paparan 3-3

Kemajuan signifikan telah dicapai dalam penyampaian infrastruktur asas luar bandar untuk Sabah dan Sarawak

Sumber: Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah

Bagi meningkatkan penyertaan OKU dalam aktiviti ekonomi, Kerajaan telah memperkenalkan perkhidmatan sokongan pekerjaan termasuk Program *Job Coach*. Selaras dengan Dasar Satu Peratus Peluang Pekerjaan dalam Perkhidmatan Awam kepada Orang Kurang Upaya, pada tahun 2014, sebanyak 0.2% penjawat awam adalah terdiri daripada golongan OKU. Peratusan ini tidak termasuk badan beruniform dan penguatkuasaan.

Memastikan akses kepada infrastruktur dan perkhidmatan asas

Dalam tempoh RMKe-10, liputan jalan luar bandar telah meningkat sebanyak 11.7% iaitu daripada 45,905 kilometer pada tahun 2009 kepada 51,262 kilometer pada tahun 2014. Di Sarawak, sepanjang 250 kilometer bekas jalan balak telah dinaik taraf bagi menyediakan akses kepada 31,512 penduduk di kawasan yang masih belum mendapat liputan jalan raya. Liputan bekalan elektrik luar bandar telah mencapai 97.6% dan bekalan air 93.8%. Sebanyak 188,270 tangki air telah disediakan bagi membekalkan air bersih kepada 251,200 isi rumah di pedalaman Sabah dan Sarawak.

Sebanyak 1,122 *telecentre* telah ditubuhkan untuk meningkatkan inklusiviti digital serta memupuk budaya inovasi dan kreativiti. Di samping itu, 5,737 kampung telah dihubungkan melalui Program Kampung Tanpa Wayar serta 971 menara telekomunikasi juga dibina. Peningkatan akses kepada Internet membolehkan masyarakat luar bandar dan pinggir bandar mendapat kemahiran dan pengetahuan baharu, serta menjana sumber pendapatan alternatif.

Sejumlah 77 program Pusat Transformasi Komuniti Bergerak (Mobile CTC) telah dianjurkan dengan penglibatan lebih 50 agensi Kerajaan dan swasta. Program ini telah memberikan manfaat kepada hampir 135,000 penduduk. Program Mobile CTC merupakan *touch point* utama bagi menyediakan perkhidmatan Kerajaan kepada masyarakat luar bandar, terutamanya di kawasan pedalaman. Aktiviti-aktiviti seperti sukan, khidmat komuniti serta perjumpaan sosial telah dianjurkan secara serentak untuk merapatkan hubungan dan memupuk perpaduan. Mobile CTC juga menyediakan platform kepada kerajaan untuk menyalurkan bantuan secara terus kepada kumpulan sasar, termasuk kemudahan mikro kredit.

Inklusiviti kewangan juga telah dipertingkatkan dengan pelantikan sebanyak 4,351 ejen Bank Simpanan Nasional (BSN) di seluruh negara bagi menyediakan perkhidmatan perbankan yang meliputi transaksi simpanan dan pengeluaran serta pembayaran bil.

Menggalakkan koridor sebagai penjana pertumbuhan

Dalam tempoh 2011-2014, koridor ekonomi wilayah telah berjaya menarik pelaburan komited sebanyak RM307.1 bilion, dengan 56.8% atau RM174.5 bilion pelaburan telah direalisasikan. Pelaburan ini telah menjana sebanyak 427,100 pekerjaan.

Di samping menarik pelaburan dan menyediakan peluang pekerjaan, koridor ekonomi wilayah juga terus melonjakkan taraf hidup masyarakat di kawasan koridor dan sekitar. Beberapa inisiatif telah dilaksanakan di seluruh koridor ekonomi wilayah dengan tujuan membolehkan masyarakat setempat mendapat faedah daripada pembangunan yang sedang berlaku di wilayah ini.

Paparan 3-4

Pelaburan mengikut koridor ekonomi wilayah, 2011 - 2014

Koridor Ekonomi Wilayah	Pelaburan, RM bilion		Pewujudan Pekerjaan ('000)
	Komited	Direalisasikan	
Iskandar Malaysia	90.4	47.1	320.1
Wilayah Ekonomi Koridor Utara (NCER)	51.7	51.7	63.5
Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER)	55.4	22.9	23.0
Koridor Pembangunan Sabah (SDC)	96.7	44.5	15.2
Koridor Tenaga Boleh Diperbaharui Sarawak (SCORE)	12.9	8.3	5.3
Jumlah	307.1	174.5	427.1

Sumber: Pihak Berkuasa Koridor Ekonomi Wilayah

Iskandar Malaysia

Perumahan, rangkaian pengangkutan, latihan kemahiran dan pembangunan keusahawanan terus menjadi keutamaan dalam Iskandar Malaysia

- 1,500 unit rumah mampu milik dan 2,720 unit rumah untuk penempatan semula setinggan telah dibina
- Program Bas Iskandar Malaysia telah dilaksanakan untuk memenuhi keperluan pengangkutan awam di laluan yang tidak menguntungkan. Sebanyak 34 bas beroperasi di 17 laluan
- Program kebolehpasaran dan peningkatan kemahiran atau latihan semula telah membolehkan masyarakat tempatan untuk mengambil bahagian dalam pembangunan ekonomi di wilayah ini. Seramai 950 individu telah dilatih dalam industri hospitaliti dengan 90% daripadanya telah mendapat pekerjaan
- Program pembangunan usahawan yang dijalankan dengan kerjasama pelbagai agensi termasuk Program Pembangunan Pemasaran Internet telah meningkatkan jualan peserta sebanyak 30% hingga 60%

Wilayah Ekonomi Koridor Utara

Inisiatif dalam Wilayah Ekonomi Koridor Utara (NCER) memberikan tumpuan kepada program latihan kemahiran untuk meningkatkan kebolehpasaran, kebajikan dan inklusiviti sosial

- Dengan kerjasama Jabatan Pendidikan Negeri Pulau Pinang, Program Latihan Vokasional Pertanian dan Keusahawanan Sekolah dan sektor swasta, 202 pelajar yang mempunyai masalah pembelajaran berjaya menamatkan program latihan penanaman dan pemasaran cendawan dan cili manakala 20 orang guru telah diiktiraf sebagai jurulatih untuk terus melatih lebih ramai pelajar
- Dengan kerjasama Akademi Binaan Malaysia, Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara (NCIA) telah membaiki rumah usang dan kemudahan awam yang memanfaatkan 760 isi rumah
- Inisiatif inklusiviti sosial termasuk latihan ekopelancongan untuk Orang Asli di kawasan hutan hujan tropika Belum-Temenggor untuk mewujudkan aliran pendapatan tambahan

**WILAYAH
EKONOMI
PANTAI
TIMUR**

**SABAH
DEVELOPMENT CORRIDOR**

**SARAWAK
CORE**
CORRIDOR OF RENEWABLE ENERGY

Wilayah Ekonomi Pantai Timur

Bagi memastikan inklusiviti kumpulan yang mudah terjejas, Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) membangunkan pelbagai program pembangunan keusahawanan untuk meluaskan keupayaan kumpulan sasar seperti wanita, belia dan penganggur untuk mengambil bahagian dalam aktiviti ekonomi

- Program Empower ECER telah melatih seramai 4,050 peserta dalam kemahiran keusahawanan dengan kadar kejayaan sebanyak 83% manakala 7,045 peserta sedang menjalani latihan
- Program Pembangunan Keusahawanan ECER (EEDP) yang bertujuan untuk meningkatkan penglibatan Bumiputera dan PKS dalam aktiviti ekonomi dilaksanakan dengan kerjasama Institut Penyelidikan Standard dan Industri (SIRIM), Agrobank dan GIATMARA. Seramai 1,893 peserta telah mendapat manfaat daripada inisiatif ini
- Program Suri@Home mewujudkan peluang perniagaan dari rumah untuk suri rumah dan ibu tunggal untuk menambah pendapatan isi rumah. Seramai 38 wanita telah mengambil bahagian dan berjaya mendapatkan pendapatan tambahan sebanyak RM400 - RM2,000 sebulan

Koridor Pembangunan Sabah

Inisiatif untuk meningkatkan peluang bagi masyarakat tempatan di Koridor Pembangunan Sabah (SDC) ditumpukan kepada program latihan kemahiran

- 800 peserta tempatan telah dilatih untuk menjadi usahawan teknologi dalam industri berasaskan pertanian melalui pendedahan dan pemindahan pengetahuan dalam pemrosesan makanan pertanian dan produk khusus berasaskan sumber alam
- Bagi memanfaatkan perkembangan sektor pelancongan, seramai 20 graduan telah menyertai Accelerated Skill Enhancement Training Programme iaitu latihan semula dan peningkatan kemahiran dalam bidang hospitaliti
- Kolej Universiti Yayasan Sabah (UCSF) dengan kerjasama Pihak Berkuasa Pembangunan Ekonomi dan Pelaburan Sabah (SEDIA) telah menjalankan program pembangunan kemahiran dalam bidang kandungan kreatif di bawah Sabah Animation Creative Content Centre (SAC3). Enrolmen pada peringkat sijil, diploma dan ijazah berjumlah 600 peserta

Koridor Tenaga Boleh Diperbaharui Sarawak

Dalam Koridor Tenaga Boleh Diperbaharui Sarawak (SCORE), tumpuan telah diberikan dalam meningkatkan penyediaan infrastruktur dan akses kepada peluang ekonomi

- Unit Peneraju Agenda Bumiputera (TERAJU) telah memperuntukkan sebanyak RM100 juta untuk membangunkan usahawan, termasuk RM1.5 juta bagi perusahaan pemrosesan makanan ikan dan surimi. Dana Mudahcara berjumlah RM16.1 juta telah diperuntukkan kepada empat syarikat tempatan bagi menyediakan perkhidmatan sokongan kepada Petroliaam Nasional Berhad (PETRONAS) dan Pelabuhan Bintulu
- Yayasan Peneraju Pendidikan Bumiputera (YPPB) juga telah melancarkan program pendidikan bagi membantu meningkatkan peluang pekerjaan termasuk sokongan mendapatkan kelayakan profesional seperti Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) dan Program Perantis Kimpalan
- Jalan masuk ke Empangan Murum dan Baram yang memberikan manfaat kepada lebih daripada 40 kampung dan 25,000 penduduk

Meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam ekonomi

Memperkuh keusahawanan Bumiputera

Pembangunan Komuniti Ekonomi Bumiputera (BEC) melibatkan inisiatif khusus untuk syarikat Bumiputera berdasarkan kepada keperluan perniagaan. Usahawan dibantu dari segi pembiayaan, khidmat sokongan dan pembangunan kapasiti. Lebih daripada RM9 bilion bantuan kewangan disediakan kepada lebih 414,000 perniagaan Bumiputera:

- AIM dan TEKUN Nasional telah menyediakan sejumlah RM8.6 bilion pinjaman kepada 413,278 usahawan mikro dan kecil:
  - Program AIM: jumlah usahawan yang memperoleh pendapatan lebih daripada RM3,500 sebulan telah meningkat daripada 27,770 usahawan pada tahun 2010 kepada 128,450 usahawan pada tahun 2014
  - TEKUN Nasional: Pada tahun 2013, 32.7% usahawan yang menerima pinjaman telah berjaya meningkatkan pendapatan antara 50% hingga 150%
- Bantuan kewangan berjumlah RM495.2 juta kepada 760 perusahaan kecil dan sederhana (PKS) Bumiputera di tahap pembangunan dan pertumbuhan telah disediakan oleh Perbadanan Pembangunan Teknologi Malaysia (MTDC), Malaysia Venture Capital Management Berhad, Malaysia Debt Venture Berhad dan Multimedia Development Corporation (MDeC)

Memperluas dan meningkatkan pemilikan kekayaan Bumiputera

Pemilikan ekuiti korporat Bumiputera telah meningkat dalam tempoh RMKe-10. Pencapaian ini disumbangkan oleh inisiatif pelbagai syarikat pelaburan berkaitan kerajaan (GLIC). Inisiatif ini termasuk pelancaran sejumlah 10 bilion unit Amanah Saham Bumiputera 2 (ASB2) oleh Permodalan Nasional Berhad (PNB) dan RM3 bilion suntikan modal ekonomi melalui Ekuiti Nasional Berhad (EKUINAS). Di samping itu, kerjasama antara EKUINAS dengan TERAJU melalui Skim Jejak Jaya Bumiputera (SJJJB) telah membolehkan 10 syarikat disenaraikan di Bursa Malaysia dengan permodalan pasaran sebanyak RM4.1 bilion.

Bagi aset bukan kewangan pula, Pelaburan Hartanah Berhad (PHB) memainkan peranan penting untuk meningkatkan pemilikan Bumiputera dalam aset komersial di lokasi strategik di bandar utama. Sehingga akhir tahun 2014, PHB telah melabur dalam 14 hartanah yang telah siap, satu pembangunan hartanah, bank tanah dan pelaburan lain bernilai RM6.7 bilion. Dana Amanah Hartanah Bumiputera (AHB) telah dilancarkan untuk menyediakan peluang kepada pelabur Bumiputera untuk terlibat dalam pemilikan hartanah komersial yang strategik. Kesemua dua bilion unit AHB telah dilanggan. Sejak tahun 2001, secara kumulatif, UDA Holdings Berhad (UDA) telah menjual 77% daripada 7,697 unit kediaman dan 83% daripada 560 ruang niaga kepada Bumiputera.

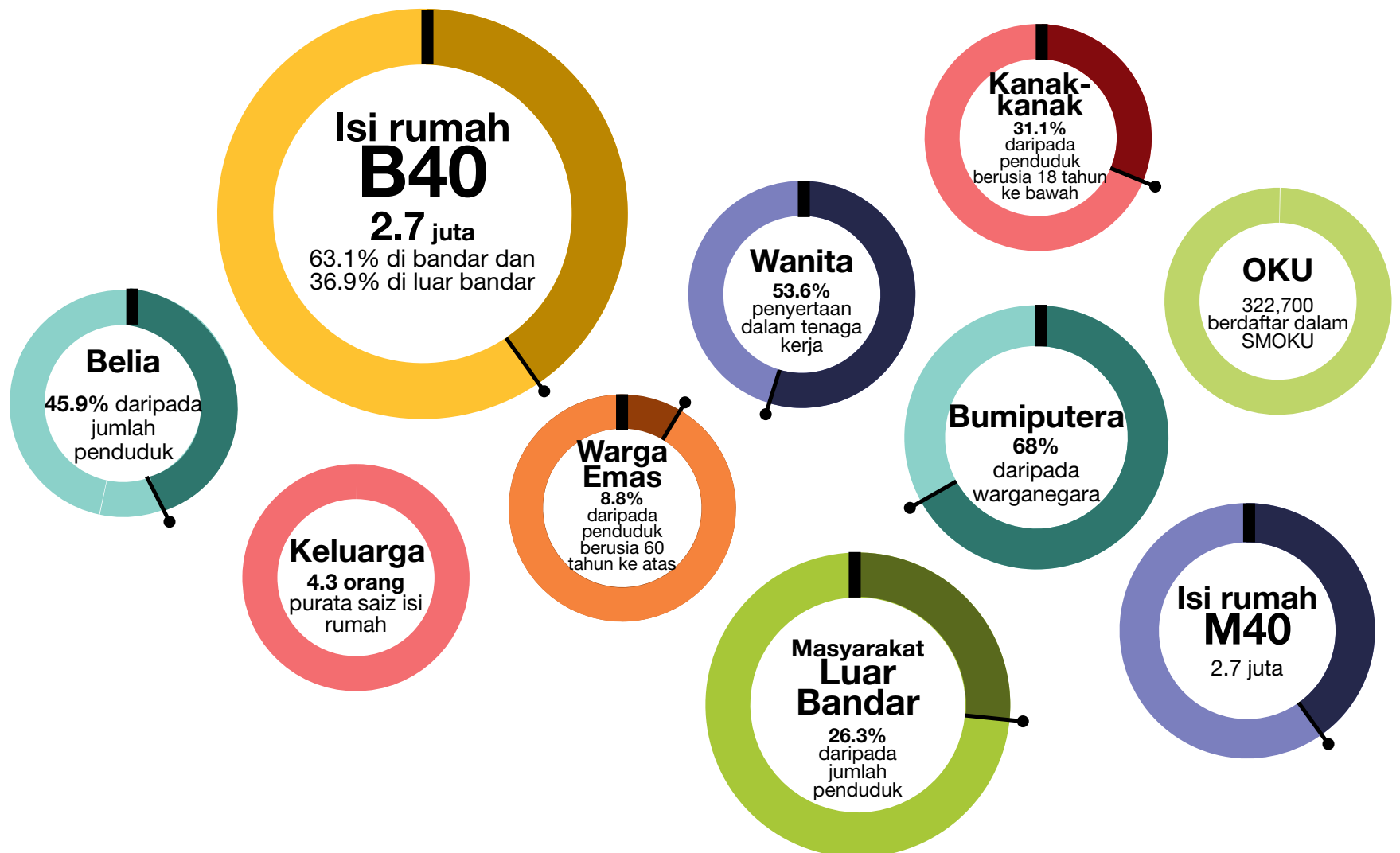
Menyediakan Bumiputera untuk pekerjaan bergaji tinggi

Latihan kemahiran dan teknikal telah disediakan untuk menjamin Bumiputera mendapatkan pekerjaan bergaji tinggi. YPPB telah melatih 2,623 peserta dalam bidang yang terpilih seperti minyak dan gas, kewangan dan perakaunan melalui Program Peneraju Skil dan Program Peneraju Profesional. Majlis Amanah Rakyat (MARA) juga telah menyediakan tempat di universiti dan institusi latihan kemahiran untuk 101,010 pelajar dan bantuan kewangan kepada 86,446 pelajar bagi tujuan pendidikan.

* * *

Strategi yang dilaksanakan dalam tempoh RMKe-10 telah mewujudkan masyarakat yang lebih inklusif melalui pengurangan kemiskinan, peningkatan pendapatan isi rumah, pengurangan jurang pendapatan dan peningkatan kualiti hidup isi rumah di luar bandar. Meskipun kemajuan telah dicapai dalam tempoh lima tahun yang lalu, masih terdapat beberapa isu dan cabaran yang masih perlu ditangani dalam RMKe-11. Isu ini termasuk menangani jurang sosioekonomi dalam kalangan isi rumah B40 dan kumpulan mudah terjejas, infrastruktur asas di luar bandar dan pedalaman yang masih terhad, ketidakseimbangan peluang ekonomi antara wilayah dan perbezaan sosioekonomi dalam kalangan segmen masyarakat Bumiputera.

Paparan 3-5

Golongan sasar bagi Rancangan Malaysia Kesebelas
(Anggaran sehingga tahun 2014)

Ringkasan bidang fokus Rancangan Malaysia Kesebelas, 2016-2020

Memperkasa komuniti untuk membina masyarakat yang produktif dan sejahtera

- Mengukuhkan institusi keluarga
- Membangunkan potensi belia
- Meningkatkan peranan wanita dalam pembangunan
- Mendukung keperluan dan kepentingan kanak-kanak
- Menambah baik persekitaran kehidupan warga emas
- Memperkasa orang kurang upaya

Mentransformasi luar bandar untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat

- Memperluas penyediaan infrastruktur asas luar bandar
- Menggalakkan lebih banyak pelaburan swasta di luar bandar
- Menambah baik hubungan luar bandar-bandar
- Meningkatkan akses kepada perkhidmatan asas
- Memperkemas sistem penyampaian

Meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah

- Meningkatkan pendapatan dan kekayaan isi rumah B40
- Menangani kos sara hidup yang meningkat
- Memperkukuh sistem penyampaian program isi rumah B40

Mempercepat pertumbuhan wilayah ke arah keseimbangan geografi yang lebih baik

- Kajian semula strategik pelan induk pembangunan wilayah
- Mempercepat pelaburan di koridor ekonomi wilayah

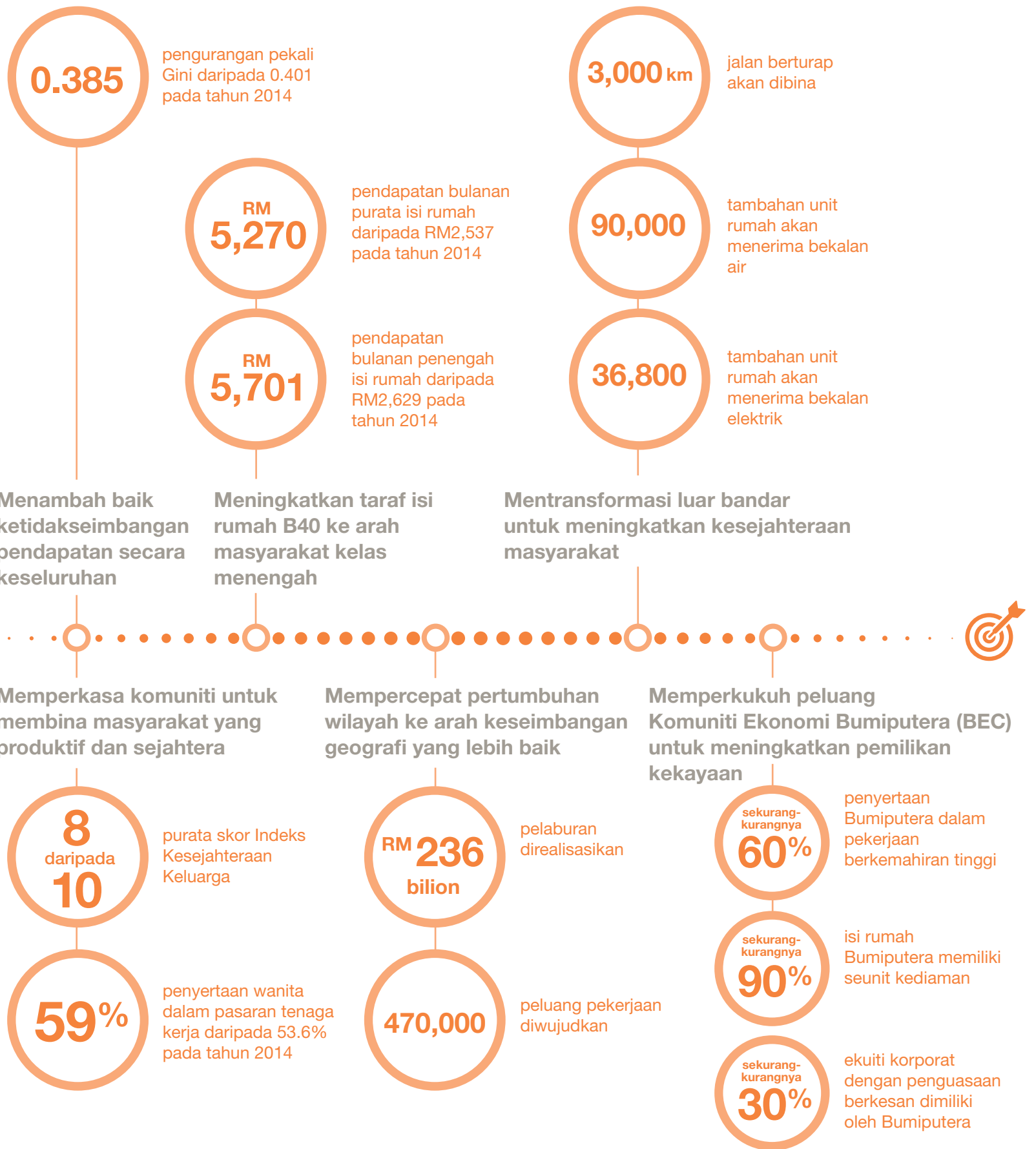
Memperkukuh peluang Komuniti Ekonomi Bumiputera (BEC) untuk meningkatkan pemilikan kekayaan

- Memperkasa modal insan Bumiputera
- Meningkatkan penguasaan efektif Bumiputera dan mengekalkan pemilikan korporat
- Memperluas syer pemilikan kekayaan Bumiputera
- Memperkasa Komuniti Ekonomi Bumiputera
- Mengukuhkan keberkesanan penyampaian program berorientasikan Bumiputera

OUTCOME TERPILIH

Hala tuju

Rancangan Malaysia Kesebelas, 2016-2020

Terdapat peningkatan tumpuan untuk memperkukuh inklusiviti ke arah menyediakan peluang yang lebih saksama kepada rakyat Malaysia untuk menyertai dalam pembangunan ekonomi. Bantuan dan subsidi yang tidak berasaskan produktiviti akan dikurangkan bagi memberikan keutamaan kepada program yang memberikan tumpuan kepada penciptaan pemilikan kekayaan yang lebih baik dan meningkatkan tahap pencapaian pendidikan dan kemahiran.

Dalam tempoh RMKe-11, falsafah pertumbuhan dengan ekuiti akan diteruskan dengan meningkatkan tumpuan kepada memperkukuh inklusiviti. Usaha akan ditumpukan ke arah menyediakan lebih peluang kepada rakyat Malaysia untuk turut serta dalam pertumbuhan ekonomi dengan pengagihan kekayaan negara secara lebih saksama. Pendapatan isi rumah yang lebih tinggi akan meningkatkan kualiti hidup dan kesejahteraan rakyat. Pendekatan pelaksanaan adalah pelbagai dimensi berdasarkan prinsip mesra pasaran, berasaskan keperluan, berasaskan merit, telus, pro-pertumbuhan dan mampan.

Bagi menangani keperluan pelbagai lapisan rakyat, intervensi jangka masa sederhana dan panjang akan diperlukan, di samping sokongan bersasar untuk mengurangkan kesan cabaran ekonomi makro yang mendatang. Usaha akan dilaksanakan untuk menyokong golongan yang memerlukan dan mudah terjejas. Perubahan utama yang akan diambil dalam tempoh ini termasuk menentukan keutamaan sokongan secara bersyarat dan berasaskan outcome, sama ada berkaitan dengan ekonomi atau sosial. Program bantuan dan subsidi yang tidak berasaskan produktiviti akan dikurangkan bagi memberikan keutamaan kepada program yang memberikan tumpuan kepada penciptaan pemilikan kekayaan yang lebih baik dan tahap pencapaian pendidikan dan kemahiran yang lebih tinggi. Faktor ini sangat penting bagi membolehkan isi rumah B40 meningkatkan

kualiti hidup secara keseluruhan dan menuju ke arah masyarakat kelas menengah. Penggunaan teknologi moden bagi meningkatkan produktiviti pula akan digalakkan, terutamanya dalam sektor pertanian.

Ketidakeimbangan pendapatan dijangka bertambah baik dengan pekali Gini berkurang daripada 0.401 pada tahun 2014 kepada 0.385 pada tahun 2020. Pendapatan isi rumah secara keseluruhan akan meningkat dan seterusnya mengurangkan jurang pendapatan antara bandar dengan luar bandar. Peningkatan ini dijangka dapat dicapai melalui pelaksanaan lima bidang fokus utama berikut:

- Bidang fokus A: Meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah
- Bidang fokus B: Memperkasa komuniti untuk membina masyarakat yang produktif dan sejahtera
- Bidang fokus C: Mentransformasi luar bandar untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat
- Bidang fokus D: Mempercepat pertumbuhan wilayah ke arah keseimbangan geografi yang lebih baik
- Bidang fokus E: Memperkukuh peluang Komuniti Ekonomi Bumiputera (BEC) untuk meningkatkan pemilikan kekayaan

Bidang fokus A

Meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah

Dalam tempoh RMKe-11, tumpuan akan diberikan untuk meningkatkan peluang ekonomi dan penyertaan isi rumah B40 bagi memastikan kemakmuran negara dikongsi bersama oleh semua rakyat Malaysia tanpa mengira gender, etnik, status sosioekonomi dan kedudukan geografi. Meningkatkan kesejahteraan isi rumah B40 merupakan pemacu perubahan bagi Malaysia kerana peningkatan kemahiran dan penyediaan peluang pekerjaan kepada 2.7 juta isi rumah B40 akan meningkatkan lagi tenaga kerja mahir dan mengurangkan ketidakseimbangan yang akan diwarisi oleh generasi akan datang. Dengan meningkatkan taraf isi rumah B40, satu langkah yang penting telah dilaksanakan ke arah menjadikan Malaysia sebuah negara maju dan lebih inklusif.

- **Strategi A1: Meningkatkan pendapatan dan kekayaan isi rumah B40** dengan membesarkan saiz masyarakat kelas menengah; mengurangkan kadar keciciran; memastikan akses kepada pendidikan tinggi dan latihan kemahiran; meningkatkan produktiviti dengan menggalakkan penggunaan teknologi moden; meningkatkan penggunaan teknologi maklumat dan komunikasi; meningkatkan sokongan keusahawanan secara bersepadu; membangunkan perusahaan berasaskan komuniti dan sosial; menggalakkan pelaburan di kawasan majoriti isi rumah B40; dan memperluas program pelaburan untuk meningkatkan pemilikan kekayaan
- **Strategi A2: Menangani kos sara hidup yang meningkat** dengan memperkukuh pemantauan dan penguatkuasaan peraturan berkaitan kawalan harga; meningkatkan penyediaan rumah mampu milik; meningkatkan perkhidmatan penjagaan kesihatan; memperkenalkan jaringan keselamatan sosial yang bersepadu dan komprehensif; dan meningkatkan program pengurusan kewangan dan hutang

- **Strategi A3: Memperkukuh sistem penyampaian program B40** dengan menyelaraskan sokongan kepada isi rumah B40 dan melengkapkan pengukuran Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) dengan Indeks Kemiskinan Pelbagai Dimensi (MPI)

Strategi A1

Meningkatkan pendapatan dan kekayaan isi rumah B40

Membesarkan saiz masyarakat kelas menengah

Dalam usaha mewujudkan masyarakat kelas menengah yang bersaiz lebih besar, beberapa langkah akan diambil untuk merangsang pertumbuhan pendapatan kumpulan aspirasi dalam kalangan isi rumah B40. Usaha ini termasuk merapatkan jurang pencapaian pendidikan pasca menengah. Memandangkan sebahagian besar daripada isi rumah B40 dan kumpulan aspirasi di bandar merupakan golongan pekerja, majikan akan diberikan dorongan bagi menggalakkan pekerja mereka meneruskan pendidikan tinggi dan meningkatkan tahap kemahiran. Sementara itu, insentif seperti pinjaman mudah disediakan untuk pekerja meneruskan pengajian tinggi, seterusnya memperoleh pekerjaan yang bergaji tinggi bagi kehidupan yang selesa. Di samping itu, lebih banyak latihan kemahiran tahap tinggi akan ditawarkan untuk meningkatkan peluang mereka bersaing bagi mendapatkan pekerjaan bergaji tinggi dalam bidang teknikal.

PKS dalam kalangan isi rumah B40, terutamanya kumpulan aspirasi akan disediakan peluang yang lebih baik untuk meningkatkan keupayaan mereka dalam bidang berkaitan menerusi pelbagai skim pembiayaan dan memudah cara perniagaan. Perkongsian dengan syarikat besar dan industri akan dilaksanakan untuk menyediakan lebih banyak peluang perniagaan kepada PKS. Organisasi pembangunan keusahawanan (EDO) seperti SME Corporation Malaysia (SME Corp),

Pemacu Perubahan

Meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah

Mengapa meningkatkan taraf isi rumah B40 penting kepada Malaysia?

Pada masa ini, terdapat kira-kira 2.7 juta isi rumah B40 dengan pendapatan bulanan purata sebanyak RM2,537. Dalam keadaan Malaysia terus membangun, isi rumah B40 tidak wajar dipinggirkan daripada menikmati peluang yang terhasil daripada kemakmuran negara. Sekiranya isi rumah B40 terus berada dalam kedudukan sosioekonomi semasa mereka, ini akan mengakibatkan kos sosial kepada negara melalui pengurangan bilangan tenaga kerja berkemahiran yang diperlukan dan memberikan kesan kepada pertumbuhan output negara. Di samping itu, ini juga akan menyebabkan ketidakseimbangan bandar yang berterusan dan menjejaskan potensi pertumbuhan ekonomi di luar bandar dan pinggir bandar. Peluang pekerjaan, akses kepada perkhidmatan penjagaan kesihatan dan pendidikan, dan jaringan keselamatan sosial yang boleh diharapkan akan memastikan isi rumah B40 memperoleh peluang menikmati kehidupan yang lebih baik.

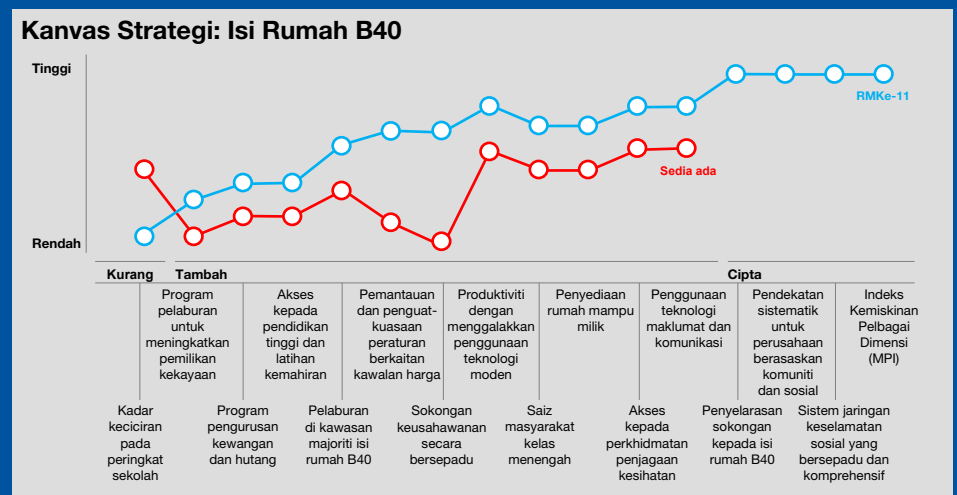
Apakah kejayaan yang boleh dicapai?

Isi rumah B40, tanpa mengira etnik akan diberikan tumpuan, terutamanya isi rumah miskin dan berpendapatan rendah di bandar dan luar bandar serta isi rumah mudah terjejas¹ dan aspirasi². Saiz dan komposisi isi rumah kelas menengah akan meningkat kepada 45% menjelang tahun 2020. Purata pendapatan isi rumah B40 akan digandakan daripada RM2,537 pada tahun 2014 kepada RM5,270 pada tahun 2020. Lebih banyak isi rumah B40 berpendidikan tertiar daripada 9% pada tahun 2014 kepada 20% pada tahun 2020. Bahagian pendapatan isi rumah B40 kepada pendapatan isi rumah nasional akan meningkat daripada 16.5% pada tahun 2014 kepada 20% pada tahun 2020.

Bagaimana kejayaan ini boleh dicapai?

Kerajaan akan melaksanakan strategi bagi meningkatkan pendapatan dan pemilikan kekayaan isi rumah B40, menangani isu peningkatan kos sara hidup dan memperkukuh mekanisme penyampaian bagi menyokong isi rumah B40. Indeks Kemiskinan Pelbagai Dimensi (MPI) akan diperkenalkan untuk memastikan elemen mudah terjejas dan kualiti hidup diambil kira sebagai pengukuran tambahan kepada pendapatan. Peralihan utama ini akan berlaku seperti ditunjukkan pada paparan di sebelah.

Kanvas Strategi di bawah menunjukkan bidang yang perlu dihapuskan, dikurangkan, ditambahkan atau diciptakan untuk pemacu perubahan ini.

¹ Isi rumah mudah terjejas merujuk kepada isi rumah berpendapatan antara PGK dan 2.5 kali PGK.

² Isi rumah aspirasi merujuk kepada isi rumah berpendapatan antara 2.5 kali PGK dan pendapatan purata nasional.

	Daripada	Kepada
Pendekatan	Meningkatkan isi rumah B40 melangkaui paras garis kemiskinan dengan menambah baik tahap pendapatan dan bantuan kos sara hidup	Meningkatkan isi rumah B40 kepada masyarakat kelas menengah dengan menambah baik tahap pendapatan dan penciptaan kekayaan serta meningkatkan tahap pendidikan dan kemahiran
Skop	Membantu isi rumah B40 yang terlibat dalam perusahaan mikro persendirian Tumpuan kepada pembangunan keusahawanan dan aktiviti ekonomi dalam industri tradisional bernilai rendah	Menggalakkan perusahaan berasaskan komuniti dan sosial dalam kalangan isi rumah B40 sebagai tambahan kepada perusahaan persendirian Membangunkan kapasiti untuk terlibat dalam aktiviti ekonomi yang berproduktiviti tinggi, inovatif dan kreatif
Ciri-ciri	Isi rumah B40 mempunyai kekayaan dan pemilikan aset bukan kewangan yang rendah dan mudah terjejas kepada kejutan ekonomi Isi rumah B40 amat bergantung kepada bantuan Kerajaan	Isi rumah B40 mampu untuk menyimpan dan menjaga kekayaan termasuk melalui pemilikan aset bukan kewangan supaya lebih berdaya tahan untuk menghadapi kejutan ekonomi Isi rumah B40 boleh berdikari dan kurang bergantung kepada program bantuan Kerajaan

SME Bank dan MTDC akan terus menyediakan latihan keusahawanan bersesuaian dengan keperluan pasaran.

Mengurangkan kadar kecaciran pada peringkat sekolah

Kemudahan yang sesuai seperti asrama, pengangkutan dan bantuan kewangan akan terus disediakan kepada pelajar di luar bandar dan terpencil bagi membolehkan mereka melengkapkan pendidikan rendah dan menengah. Sekolah K9² akan diperluas bagi meningkatkan enrolmen pelajar khususnya dalam kalangan Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan mereka yang tinggal di luar bandar dan pedalaman Sabah dan Sarawak. Tumpuan khusus akan diberikan untuk menangani keperluan kanak-kanak dari segmen yang telah dikenal pasti dalam kalangan kumpulan kurang mendapat manfaat, termasuk kanak-kanak dalam kalangan masyarakat Melayu dari isi rumah yang tinggal di kampung tradisi, masyarakat India dari estet dan bandar yang tersisih serta masyarakat Cina dari kampung baru. Program kesedaran khas berkaitan kepentingan pendidikan akan dilaksanakan untuk kanak-kanak sekolah dan ibu bapa untuk memberikan inspirasi ke arah perubahan minda.

Meningkatkan akses kepada pendidikan tinggi dan latihan kemahiran

Akses kepada pendidikan tinggi dan latihan kemahiran dalam kalangan pelajar isi rumah B40 akan dipertingkatkan melalui program khas. Institusi pengajian tinggi dan latihan kemahiran akan digalakkan untuk menyediakan lebih banyak tempat bagi kumpulan pelajar ini berdasarkan kriteria kelayakan khas dan kuota kemasukan. Inisiatif ini akan disokong dengan penyediaan bantuan kewangan. Pertimbangan khas akan diberikan kepada pelajar berpotensi dalam kalangan masyarakat Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan mereka yang tinggal di luar bandar dan pedalaman Sabah dan Sarawak.

Meningkatkan produktiviti dengan menggalakkan penggunaan teknologi moden

Isi rumah B40 di luar bandar yang bekerja sendiri seperti petani, nelayan dan pekebun kecil digalakkan untuk menggunakan teknologi moden bagi meningkatkan produktiviti dan pendapatan. Program modular berstruktur yang menumpukan teknik pertanian moden dan amalan pertanian baik akan terus dipergiat. Penyatuan tanah dan penggabungan aktiviti perniagaan

² Sekolah K9 merujuk kepada pendidikan sekolah rendah dan tiga tahun pertama pendidikan menengah di bawah satu bumbung (Sumber : Kementerian Pendidikan Malaysia)

berskala kecil akan terus digalakkan untuk mendapat faedah ekonomi bidangan. Peranan agensi yang berkaitan seperti Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA), Institut Penyelidikan dan Pembangunan Pertanian Malaysia (MARDI) dan Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) akan diperkemas bagi menyediakan perkhidmatan berkaitan dan bantuan kepada golongan ini.

Program perladangan berskala besar seperti Agropolitan, Ladang Masyarakat, Mini Estet Sejahtera (MESEJ) dan Rancangan Penempatan Semula (RPS) akan diperluas. Pemilik tanah berskala kecil akan digalakkan untuk menggabungkan tanah mereka melalui gerakan koperasi supaya mencapai ekonomi bidangan dan menjamin pendapatan yang lebih baik dalam jangka masa panjang. Proses pemberian hak milik tanah individu dan komuniti Orang Asli di Semenanjung Malaysia, dan mereka yang tinggal di luar bandar dan pedalaman di Sabah dan Sarawak akan dipercepat bagi membolehkan isi rumah mengusahakan tanah tersebut. Dasar Pelupusan dan Pemilikan Tanah Orang Asli (DPPTOA) dan prosedur pentadbiran dalam pemberian pemilikan tanah NCR untuk mereka yang tinggal di luar bandar dan pedalaman di Sabah dan Sarawak akan dikaji semula.

Bangunan dan ruang yang tidak digunakan di bandar akan dimanfaatkan sebagai kawasan pertanian bandar melalui penggunaan teknik moden seperti fertigasi, hidroponik dan pertanian menegak. Inisiatif ini akan diterajui oleh gerakan koperasi di lokasi majoriti didiami oleh isi rumah B40. Aktiviti pertanian bandar akan membekalkan makanan untuk kegunaan masyarakat tempatan serta menyediakan peluang pekerjaan dalam bidang pengeluaran, pemprosesan, pembungkusan dan pemasaran untuk menjana pendapatan tambahan.

Usahawan berskala kecil dalam kalangan isi rumah B40 yang terlibat dalam industri seperti percetakan, pembuatan makanan serta pembaikan dan penyelenggaraan kenderaan akan digalakkan menggunakan teknologi moden. Teknologi ini akan meningkatkan produktiviti, mengurangkan kos pengeluaran dan seterusnya menambah pendapatan. Agensi berkaitan seperti SME Corp, Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC), Perbadanan Pembangunan Halal (HDC) dan Institut Penyelidikan Standard dan Industri Malaysia Berhad (SIRIM) akan memudah cara penggunaan teknologi moden dalam kalangan usahawan.

Meningkatkan penggunaan teknologi maklumat dan komunikasi

Penggunaan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) akan dipercepatkan bagi meningkatkan capaian maklumat berkaitan pertanian, perniagaan, pendidikan dan kesihatan. Ia juga dapat memperluas peluang perniagaan dan penjana pendapatan yang akan meningkatkan kesejahteraan. Sehubungan itu, program eRezeki dalam kalangan isi rumah B40 akan diperluas melalui penggunaan ICT bagi membolehkan penjana pendapatan tambahan. Latihan asas ICT akan diberikan sebelum peserta program eRezeki dipadankan dengan tugas bersesuaian seperti kemasukan data, pemantauan harga dan penterjemahan dokumen. Tugas mikro ini boleh dilaksanakan dari rumah atau *telecentre*.

Sokongan perniagaan melalui platform digital bagi perusahaan mikro akan diperluas bagi meningkatkan jangkauan dan akses kepada pasaran. Bagi memperluaskan platform e-pembayaran untuk perusahaan mikro, terminal dan *readers* mampu milik yang diintegrasikan dengan aplikasi e-dagang akan disediakan. Di samping itu, perkhidmatan pepadanan perniagaan dalam talian untuk usahawan tempatan akan diperkenalkan di *telecentre*.

Meningkatkan sokongan keusahawanan secara bersepadu

SME Corp akan menyelaras pembangunan PKS yang dimiliki oleh isi rumah B40. Kerjasama agensi yang menyediakan program sokongan keusahawanan kepada usahawan mikro, kecil dan sederhana di bandar dan luar bandar seperti SME Corp, TEKUN Nasional dan AIM akan diperkukuh bagi menyediakan bantuan secara bersepadu dan mengurangkan pertindihan aktiviti. Peluang yang lebih luas bagi pembangunan perniagaan akan disediakan oleh agensi berkenaan. Perusahaan mikro akan dihubungkan dengan institusi kewangan dan perbankan untuk memudahkan akses kepada pembiayaan.

Inisiatif ini termasuk pewujudan perkongsian pintar dengan institusi penyelidikan dan pembangunan (R&D) untuk membantu PKS dalam menambah baik kualiti produk, meningkatkan pematuhan kepada standard dan akses kepada pasaran. Untuk tujuan tersebut, SME Corp akan memperkenalkan pakej pembangunan keusahawanan bersepadu daripada peringkat permulaan hingga penempatan produk. Di

samping itu, kemudahan Pusat Transformasi Bandar (UTC) dan Pusat Transformasi Luar Bandar (RTC) akan digunakan untuk mempermudah program latihan keusahawanan.

Persekitaran sosioekonomi yang sesuai akan diwujudkan bagi memudahkan aktiviti keusahawanan setempat dalam usaha menggalakkan keusahawanan luar bandar. Program orientasi keusahawanan akan menumpukan usaha merangsang bakat usahawan dan pertumbuhan syarikat milik penduduk tempatan. Proses ini adalah penting dalam mewujudkan pekerjaan dan menambah nilai ekonomi luar bandar di samping mengekalkan sumber yang terhad dalam kalangan masyarakat setempat. Langkah ini perlu diteruskan supaya, dalam jangka masa panjang, budaya keusahawanan dinamik dapat dipupuk dalam kalangan masyarakat luar bandar. Inisiatif untuk memperkukuh akses pembiayaan dan latihan keusahawanan serta penyediaan perkhidmatan nasihat dan premis perniagaan akan dipertingkatkan. Inisiatif ini akan membolehkan mobilisasi belia di luar bandar untuk bekerja dan menyertai aktiviti keusahawanan serta mengurangkan migrasi belia ke bandar.

Membangunkan perusahaan berasaskan komuniti dan sosial

Satu pendekatan sistematik akan diperkenalkan untuk menubuhkan perusahaan komuniti dan sosial berasaskan model koperasi bagi menjalankan aktiviti seperti pusat asuhan dan jagaan kanak-kanak, pusat tuisyen dan rumah anak yatim bagi isi rumah B40 di bandar. Infrastruktur dan kemudahan yang bersesuaian akan disediakan di samping latihan kepimpinan dan pengurusan untuk membina keupayaan dan kemampuan perusahaan ini.

Di luar bandar, golongan isi rumah B40, terutamanya Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan mereka yang tinggal di luar bandar dan pedalaman Sabah dan Sarawak, akan digalakkan untuk menubuh perusahaan komuniti berasaskan koperasi termasuk penyediaan dana permulaan oleh Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM). Perusahaan ini akan menumpukan aktiviti yang memanfaatkan kelebihan dan keunikan budaya mereka seperti kraftangan, produk berasaskan hutan, eko pelancongan dan inapan keluarga. Belia di luar bandar akan

digalakkan untuk mengambil bahagian dalam program khusus yang direka khusus untuk menarik penglibatan komuniti setempat. Syarikat berkaitan Kerajaan (GLC) dan GLIC akan bekerjasama dengan pihak berkuasa tempatan, wilayah dan pembangunan koridor berkaitan untuk membangunkan keupayaan dan menyediakan peluang perniagaan bagi perusahaan komuniti ini.

Menggalakkan pelaburan di kawasan majoriti isi rumah B40

Sektor swasta, terutamanya syarikat multinasional (MNC) dan syarikat besar tempatan akan diberikan galakan untuk menempatkan operasi perniagaan di bandar dan luar bandar yang mempunyai majoriti isi rumah B40. Galakan ini bertujuan menyediakan peluang pekerjaan yang lebih baik terutamanya pekerjaan bergaji tinggi. Pelaburan di luar bandar akan memanfaatkan sumber asli tempatan. Insentif sedia ada seperti potongan cukai dua kali dan pelepasan cukai akan diberikan untuk menggalakkan MNC dan syarikat besar tempatan mengambil dan melatih tenaga kerja tempatan. Infrastruktur dan kemudahan asas akan disediakan untuk menyokong perniagaan dan mengurangkan kos menjalankan perniagaan. Di luar bandar, kemudahan bersepadu akan disediakan seperti perkhidmatan perbankan, pos dan pemasaran di pusat pembangunan luar bandar, terutamanya di penempatan Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan majoriti populasi isi rumah B40 di Sabah dan Sarawak.

Memperluas program pelaburan untuk meningkatkan pemilikan kekayaan

Skim unit amanah seperti Amanah Saham Wawasan (ASW), Amanah Saham 1Malaysia (AS1M) dan Amanah Saham Gemilang akan diperluas untuk meningkatkan pemilikan ekuiti dalam kalangan isi rumah B40. Program kesedaran mengenai faedah pelaburan dalam skim tersebut akan dilaksanakan secara intensif untuk meningkatkan penyertaan isi rumah B40.

Koperasi akan digalakkan untuk mengambil bahagian dalam Amanah Pelaburan Hartanah (REIT) untuk meningkatkan pemilikan aset dalam kalangan isi rumah B40. Koperasi juga akan menjalankan pembangunan hartanah komersial di lokasi strategik dan membina unit kediaman mampu milik untuk isi rumah B40 di bandar.

Strategi A2

Menangani kos sara hidup yang meningkat

Memperkuh pemantauan dan penguatkuasaan peraturan berkaitan kawalan harga

Usaha akan terus diambil untuk memperkuh pemantauan dan penguatkuasaan peraturan kawalan harga untuk mengekang kenaikan harga yang tidak munasabah, terutamanya keperluan asas. Pengguna akan memainkan peranan yang lebih besar dengan membuat laporan mengenai amalan penetapan harga dan penyimpanan bekalan yang tidak beretika oleh peruncit. Usaha ini boleh dilakukan melalui Skwad Pengguna, persatuan pengguna dan sistem eAduan. Pemantauan harga akan memastikan bekalan barangan dan perkhidmatan yang stabil dan mencukupi serta mengekang aktiviti spekulasi pasaran secara keterlaluan, seterusnya meningkatkan kecekapan pasaran dan kuasa beli. Program 1Harga 1Malaysia akan diteruskan untuk menyeragamkan harga barangan bersubsidi antara Sabah, Sarawak dan Semenanjung Malaysia. Liputan Kedai Rakyat 1Malaysia (KR1M) dan kedai Coop1Malaysia juga akan diperluas ke seluruh negara untuk meningkatkan akses secara lebih menyeluruh kepada barangan harga patut dan seterusnya mengurangkan beban kos sara hidup yang semakin meningkat.

Meningkatkan penyediaan rumah mampu milik

Kerajaan akan terus memastikan rumah mampu milik disediakan kepada isi rumah B40. Pinjaman pada kadar faedah istimewa dengan tempoh moratorium untuk menjual hartanah selama 10 tahun akan ditawarkan bagi membantu isi rumah B40 memiliki rumah. Skim perumahan mampu milik oleh Perbadanan PR1MA Malaysia dan Syarikat Perumahan Negara Berhad akan diteruskan. Bantuan sewa rumah juga akan disediakan kepada isi rumah yang layak. Di samping itu, kerajaan negeri juga akan digalakkan untuk menetapkan kuota rumah mampu milik yang mencukupi.

Dasar perumahan untuk isi rumah B40 akan memberikan penekanan kepada kualiti dan penyelenggaraan. Rumah pangsa dan rumah kos rendah sedia ada akan dibaik pulih sebagai sebahagian daripada usaha menyeluruh untuk menambah baik persekitaran tempat tinggal komuniti. Bagi isi rumah miskin di luar bandar, terutamanya Orang

Asli di Semenanjung Malaysia dan mereka yang tinggal di Sabah dan Sarawak, Kerajaan akan terus menyediakan perumahan yang dilengkapi dengan kemudahan asas melalui pembinaan penempatan bersepadu di bawah Program Bantuan Rumah (PBR). Program Perumahan Rakyat (PPR) akan terus disediakan kepada isi rumah miskin di bandar.

Meningkatkan perkhidmatan penjagaan kesihatan

Kerajaan akan menggalakkan penyertaan penyedia perkhidmatan penjagaan kesihatan swasta dan pertubuhan bukan kerajaan (NGO) untuk menyediakan pusat kemudahan khusus seperti dialisis, pemulihan dan makmal ujian perubatan di bandar. Kemudahan ini akan menjadi pelengkap kepada perkhidmatan penjagaan kesihatan sedia ada yang disediakan oleh Kerajaan.

Lebih banyak klinik desa akan dibina di luar bandar untuk meningkatkan akses kepada perkhidmatan penjagaan kesihatan asas. Keckerapan lawatan oleh pakar perubatan ke hospital daerah bukan pakar, klinik bergerak dan doktor udara juga akan ditambah manakala program sukarelawan kesihatan tempatan akan diperkasa. Program kesihatan lain seperti bakul makanan, *community feeding* dan imunisasi akan diteruskan. Di samping itu, program kesedaran dan pendidikan kesihatan keluarga seperti pemakanan, perancangan keluarga dan kehidupan yang sihat akan terus dipergiat.

Memperkenalkan sistem jaringan keselamatan sosial yang bersepadu dan komprehensif

Program SSN sedia ada akan ditransformasi untuk menjadi lebih bersepadu dan komprehensif dengan dasar penamatan yang jelas. Program ini termasuk pelaksanaan mekanisme pemantauan dan penilaian yang sistematik yang akan meningkatkan akauntabiliti. Mekanisme tunggal dan seragam untuk mengenal pasti kumpulan sasaran akan dibangunkan berdasarkan sistem pangkalan data eKasih yang dinaik taraf. Program ini akan meminimumkan *inclusion error* dan *exclusion error* bagi membolehkan kumpulan sasaran memanfaatkan sepenuhnya bantuan yang disediakan.

Program kebajikan sosial tanpa syarat akan dikaji semula supaya mengambil kira sasaran yang jelas berasaskan produktiviti dan dasar penamatan. Program ini akan memastikan supaya bantuan diberikan kepada kumpulan sasaran yang tepat, mengurangkan kebergantungan kepada Kerajaan dan mengoptimumkan penggunaan sumber.

Kotak 3-1

Isi rumah M40

Kumpulan isi rumah berpendapatan 40% pertengahan (isi rumah M40) merujuk kepada isi rumah yang berpendapatan di antara 41% hingga 80% daripada taburan pendapatan keseluruhan. Pada tahun 2014, pendapatan isi rumah M40 adalah dalam julat RM3,860 dan RM8,319 yang mana pendapatan purata adalah RM5,662 dan pendapatan penengah adalah RM5,465. Pada masa ini, terdapat 2.7 juta isi rumah M40 yang mana 83% daripadanya menetap di bandar manakala 17% di luar bandar. 85.9% isi rumah M40 tinggal di Semenanjung Malaysia. Inisiatif untuk meningkatkan tahap pendapatan kumpulan aspirasi isi rumah B40 bertujuan untuk mengangkat mereka kepada masyarakat kelas menengah.

Di samping itu, isi rumah M40 menghadapi cabaran dalam keupayaan meningkatkan pendapatan untuk mengatasi kos sara hidup yang tinggi dan pemilikan kediaman termasuk mampu untuk tinggal dalam kawasan yang berhampiran dengan tempat kerja. Inisiatif yang akan dilaksanakan untuk menyokong isi rumah M40 termasuk meningkatkan tahap pencapaian pendidikan, menaik taraf perolehan kemahiran serta memperkukuh ekosistem perniagaan untuk menyediakan sokongan dan persekitaran bagi usahawan isi rumah M40 untuk berjaya.

Meningkatkan program pengurusan kewangan dan hutang

Tahap literasi dan keupayaan pengurusan kewangan akan diperkukuh sepanjang tahap kehidupan untuk memupuk pengurusan kewangan berhemat dari usia muda serta untuk mengelakkan kadar keberhutangan yang tinggi dalam kalangan isi rumah B40. Dalam hubungan ini, pendidikan kewangan dan khidmat nasihat hutang akan dipergiat untuk membantu isi rumah menambah baik pengurusan kewangan dan amalan bertanggungjawab, termasuk penggunaan kredit pengguna yang bersesuaian dan penstrukturan semula hutang.

Tabiat dan amalan kewangan dalam kalangan penghutang dan pemiutang akan diperkukuh. Dalam hubungan ini, perundangan yang bersepadu dan diperkukuh akan dilaksanakan untuk mentadbir urus aktiviti kredit pengguna untuk bank dan juga pemiutang bukan bank. Di samping itu, kutipan, pengurusan dan perkongsian data berkaitan dengan keberhutangan isi rumah dalam kalangan pihak berkuasa dan agensi Kerajaan akan diperkukuh untuk membolehkan analisis dan pembangunan yang berkesan.

Strategi A3

Memperkukuh sistem penyampaian program isi rumah B40

Memperkemaskan sokongan kepada isi rumah B40

Satu mekanisme akan diwujudkan untuk memperkemas, merasionalisasi dan menyelaraskan pelbagai usaha oleh agensi untuk meningkatkan taraf isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah. Bagi memastikan program dan projek adalah selaras dengan dasar dan strategi negara, mekanisme tersebut akan mengguna pakai pendekatan *bottom-up* yang menggalakkan penyertaan dan komitmen semua pihak berkepentingan bermula daripada mengenalpasti masalah sehingga pemantauan dan penilaian program. Jawatankuasa Kumpulan Fokus pada peringkat daerah akan diperkasa untuk memastikan pembangunan program adalah konsisten dan memenuhi keperluan.

Melengkapkan pengukuran Paras Garis Kemiskinan (PGK) dengan Indeks Kemiskinan Pelbagai Dimensi (MPI)

MPI, pendekatan pengukuran kemiskinan relatif yang diamalkan oleh negara maju, akan diguna pakai untuk melengkapi kaedah pengukuran berasaskan pendapatan mutlak, iaitu PGK. MPI mengukur akses kepada kemudahan dan perkhidmatan asas yang membantu mobiliti sosial dan membolehkan analisis berasaskan intensiti, dan seterusnya mengenal pasti keperluan isi rumah berpendapatan rendah dengan lebih jelas.

Kotak 3-2

Indeks Kemiskinan Pelbagai Dimensi (MPI)

Di Malaysia, secara tradisinya kemiskinan diukur dalam satu dimensi, iaitu menggunakan PGK. Isi rumah yang tidak mencapai tahap pendapatan tertentu dianggap miskin. Pada tahun 2010, United Nations Development Programme (UNDP) telah memperkenalkan MPI dalam Human Development Report.

Selaras dengan ini, Malaysia juga telah membangunkan pengukuran MPI pada peringkat nasional yang bersesuaian dengan kesejahteraan sosioekonomi dan rangka kerja pembangunan negara. Penggunaan MPI akan memastikan pertimbangan sesuatu dasar akan beralih melangkaui isu kemiskinan termasuk isi rumah mudah terjejas. MPI akan melengkapi PGK bagi mengukur dan memantau kemiskinan dari perspektif pelbagai dimensi.

MPI mencerminkan kedua-dua insiden ketersisihan pelbagai dimensi (bilangan penduduk yang mengalami ketersisihan dalam pelbagai aspek kehidupan dalam populasi tertentu) dan intensiti (berapa batas ketersisihan dialami secara purata pada sesuatu masa). Pendekatan ini terdiri daripada empat dimensi dengan 11 indikator. Isi rumah yang mengalami ketersisihan dalam sekurang-kurangnya satu pertiga daripada indikator wajaran dianggap sebagai mudah terjejas atau berhadapan dengan risiko menjadi miskin dari pelbagai dimensi.

Dimensi, indikator, batas ketersisihan dan wajaran MPI

Dimensi	Indikator	Batas Ketersisihan	Wajaran
Pendidikan	Bilangan tahun persekolahan	Semua ahli isi rumah berumur 17-60 tahun mempunyai kurang daripada 11 tahun persekolahan	$\frac{1}{8}$
	Kehadiran ke sekolah	Kanak-kanak antara 6-16 tahun yang tidak bersekolah	$\frac{1}{8}$
Kesihatan	Akses kepada kemudahan kesihatan	Jarak kepada kemudahan kesihatan melebihi 5 km dan tiada kemudahan klinik kesihatan bergerak disediakan	$\frac{1}{8}$
	Akses kepada bekalan air bersih	Selain daripada bekalan air terawat di dalam rumah dan paip air awam/paip berdiri	$\frac{1}{8}$
Taraf hidup	Keadaan tempat tinggal	Usang atau mulai buruk	$\frac{1}{24}$
	Bilangan bilik tidur	Lebih 2 ahli isi rumah/bilik	$\frac{1}{24}$
	Kemudahan tandas	Selain daripada tandas pam	$\frac{1}{24}$
	Kemudahan kutipan sampah	Tiada kemudahan	$\frac{1}{24}$
	Pengangkutan	Semua ahli isi rumah sama ada tidak menggunakan pengangkutan persendirian atau pengangkutan awam	$\frac{1}{24}$
	Akses kepada alat komunikasi asas	Tidak memiliki telefon talian tetap atau telefon bimbit	$\frac{1}{24}$
Pendapatan	Pendapatan bulanan purata isi rumah	Pendapatan bulanan purata isi rumah kurang daripada PGK	$\frac{1}{4}$

Bidang fokus B

Memperkasa komuniti untuk membina masyarakat yang produktif dan sejahtera

Dalam tempoh RMKe-11, tumpuan akan diberikan kepada usaha memperkasa masyarakat bagi meningkatkan inklusiviti melalui penyediaan keperluan komuniti, termasuk keluarga, belia, wanita, kanak-kanak, warga emas dan OKU.

Enam strategi yang akan dilaksanakan bagi mencapai sasaran utama ini seperti berikut:

- **Strategi B1: Mengukuhkan institusi keluarga** dengan meningkatkan kemahiran keibubapaan dan nilai kekeluargaan; serta menambah baik perkhidmatan kaunseling dan sistem sokongan keluarga
- **Strategi B2: Memupuk potensi belia** dengan membangunkan kepimpinan yang dinamik dan memiliki pelbagai kebolehan serta meningkatkan daya keusahawanan dan memupuk semangat kesukarelawanan dalam kalangan belia
- **Strategi B3: Meningkatkan peranan wanita dalam pembangunan** dengan mewujudkan persekitaran kerja yang lebih kondusif; dan meningkatkan bilangan wanita dalam jawatan pembuat keputusan
- **Strategi B4: Mendukung keperluan dan kepentingan kanak-kanak** dengan menambah baik perlindungan kanak-kanak daripada penderaan, pengabaian dan ditinggalkan; serta meningkatkan keberhasilan pendidikan bagi kanak-kanak yang kurang bernasib baik
- **Strategi B5: Meningkatkan kualiti hidup dan persekitaran warga emas** dengan menambah baik persekitaran yang menyokong warga emas; dan menggalakkan penuaan aktif
- **Strategi B6: Memperkasa orang kurang upaya** dengan mewujudkan persekitaran fizikal yang mesra untuk OKU; serta memperluas latihan dan pembangunan kemahiran bagi meningkatkan kebolehpasaran

Strategi B1

Mengukuhkan institusi keluarga

Institusi keluarga adalah penting dalam masyarakat Malaysia. Kebelakangan ini, kebanyakan keluarga mengalami tekanan kesan daripada urbanisasi, waktu kerja yang panjang, kos sara hidup serta kesan media sosial terhadap komunikasi dan perhubungan. Pengukuhan institusi keluarga sebagai teras masyarakat merupakan keutamaan dalam RMKe-11, dengan pelaksanaan inisiatif untuk membantu keluarga menghadapi perubahan persekitaran yang pesat. Di bawah strategi ini, skor Indeks Kesejahteraan Keluarga dijangka mencapai 8 daripada 10 menjelang tahun 2020.

Meningkatkan kemahiran keibubapaan dan nilai kekeluargaan

Program pra perkahwinan dan pengukuhan perkahwinan akan digalakkan untuk menyemai nilai kekeluargaan, kemahiran keibubapaan dan komunikasi berkesan bagi memperkukuh institusi perkahwinan dan daya tahan keluarga. NGO, organisasi berasaskan komuniti (CBO) dan organisasi swasta akan digalakkan untuk melaksanakan program ini. Selain itu, pasangan muda yang berkahwin akan diberikan pendedahan berkaitan pengurusan kewangan berhemat dan gaya hidup sihat. Media massa dan media sosial pula akan dimanfaatkan untuk mempromosi program pendidikan dan peningkatan pengetahuan kekeluargaan.

Menambah baik perkhidmatan kaunseling dan sistem sokongan keluarga

Perkhidmatan kaunseling kepada ahli keluarga yang memerlukan terutamanya yang mengalami kejutan, tekanan emosi dan masalah kewangan akan diperkukuh dengan bantuan pakar dan NGO berkaitan.

Kemudahan dan sistem sokongan kekeluargaan sedia ada akan ditambah baik melalui kerjasama antara Kerajaan, masyarakat, NGO dan pihak swasta. Pusat komuniti bersepadu yang menempatkan TASKA, penjagaan warga emas, pusat transit untuk kanak-kanak dan pelajar termasuk kemudahan lain seperti pusat pemulihan, Kafe@TEEN dan Klinik Nur Sejahtera akan ditubuhkan.

Strategi B2

Membangunkan potensi belia

Menjelang tahun 2020, belia yang berumur 15 hingga 40 tahun dijangka mewakili 44.7% daripada jumlah penduduk. Belia memainkan peranan penting dalam pembangunan negara bangsa. Mereka bukan sahaja pemimpin masa hadapan tetapi rakan kongsi pembangunan pada masa kini. Mereka merupakan agen perubahan yang akan menentukan identiti Malaysia di masa hadapan untuk memacu kemajuan negara. Oleh itu, adalah penting untuk menyediakan persekitaran dan peluang yang membolehkan mereka memainkan peranan dalam pembangunan negara.

Meningkatkan kepimpinan dinamik dan membina pelbagai kebolehan belia

Program pembangunan belia akan memupuk dan meningkatkan kepimpinan dinamik serta membina pelbagai kebolehan belia melalui pendidikan dan latihan, keusahawanan, sukan dan kesukarelawanan. Nilai positif termasuk kerohanian, patriotisme, kebertanggungjawaban, penyayang, berdaya tahan dan berminda positif akan diterapkan untuk membentuk generasi muda yang berpotensi menjadi pemimpin masa hadapan yang berkredibiliti. Program yang lebih berstruktur akan dilaksanakan bagi meningkatkan integrasi sosial dan memupuk perpaduan dalam kalangan belia.

Meningkatkan daya keusahawanan belia yang dinamik dan efektif

Program pembangunan keusahawanan bersepadu termasuk pemahaman kewangan dan pelaburan akan dipertingkatkan bagi mewujudkan lebih ramai usahawan muda yang berjaya termasuk industri berasaskan sukan. Pelbagai agensi seperti Akademi

Pembangunan Belia Malaysia, Institut Keusahawanan Negara (INSKEN), MARA, Akademi Inovasi Wanita (MyWIN) dan TEKUN Nasional akan menyokong inisiatif ini. Bagi mencapai matlamat ini, agensi yang berkaitan akan merangka pelan strategik bagi membangunkan usahawan belia yang dinamik dan efektif secara lebih bersepadu.

Memupuk semangat kesukarelawanan dalam kalangan belia

Belia di Institusi Pengajian Tinggi akan digalakkan untuk mengambil bahagian dalam program sukarela “Kembali ke Pangkuan Masyarakat”. Program ini akan dilaksanakan dengan kerjasama NGO, universiti dan pihak swasta. Program oleh iM4U dan Skwad Muda RELA akan diperluas untuk membolehkan lebih ramai belia di universiti untuk turut serta dan menyumbang dengan lebih efektif.

Strategi B3

Meningkatkan peranan wanita dalam pembangunan

Wanita merupakan 48.7% daripada jumlah penduduk dan 61% daripada jumlah mahasiswa di Malaysia. Mereka memainkan peranan penting dalam menangani jurang bakat di Malaysia bagi mencapai matlamat pembangunan sosioekonomi negara. Beberapa langkah akan diambil untuk memanfaatkan bakat wanita di semua peringkat, dan mewujudkan lebih banyak peluang bagi wanita untuk turut serta dalam ekonomi, dan meningkatkan penyertaan wanita dalam pasaran pekerjaan kepada 59% pada tahun 2020.

Mewujudkan persekitaran kerja yang lebih kondusif

Persekitaran kerja yang kondusif akan diwujudkan bagi meningkatkan penyertaan wanita dan kepelbagaian gender dalam tenaga kerja. Langkah ini termasuk menggalakkan amalan kerja dan kehidupan yang seimbang, amalan kerja anjal serta bekerja dari rumah dalam sektor awam dan swasta. Di samping itu, akses kepada Pengasuhan dan Pendidikan Awal Kanak-kanak (ECCE) yang berkualiti untuk perkhidmatan penjagaan kanak-kanak akan diperluas.

Meningkatkan bilangan wanita dalam jawatan pembuat keputusan

Usaha akan dipergiat untuk meningkatkan bilangan wanita dalam jawatan pembuat keputusan. Sehubungan itu, wanita akan diberikan peluang lebih besar untuk menimba pengetahuan dan pengalaman yang diperlukan termasuk dalam bidang keusahawanan. Program “kembali bekerja” untuk menggalakkan wanita yang berkecenderungan yang telah keluar dari tenaga kerja disebabkan oleh komitmen keluarga dan lain-lain akan diperluas melalui kerjasama dengan sektor swasta. Inisiatif yang diterajui oleh TalentCorp akan diteruskan bagi meningkatkan bilangan wanita berbakat kembali bekerja. Bagi menyokong perancangan, pemantauan dan penilaian program, pengumpulan data terperinci mengikut gender di pelbagai kementerian dan agensi akan diperkukuh.

Strategi B4

Mendukung keperluan dan kepentingan kanak-kanak

Malaysia kekal sebagai negara yang mempunyai penduduk berumur muda. Jumlah kanak-kanak berumur di bawah 18 tahun dijangka meningkat kepada 29.9% daripada jumlah penduduk negara menjelang tahun 2020. Usaha untuk melindungi keperluan dan kepentingan kanak-kanak akan dipertingkatkan untuk menangani isu penderaan dan pengabaian. Di samping itu, pelbagai inisiatif untuk meningkatkan peluang pendidikan akan dilaksanakan terutamanya bagi kanak-kanak yang kurang bernasib baik dan kurang upaya.

Menambah baik perlindungan kanak-kanak daripada penderaan, pengabaian dan ditinggalkan

Lebih banyak Unit Penjagaan dan Perlindungan Kanak-kanak akan disediakan untuk meningkatkan perlindungan kanak-kanak daripada didera, ditinggalkan dan diabaikan. Usaha advokasi akan dipergiat melalui media sosial. Akta Kanak-kanak 2001 akan dikaji semula bagi mendukung keperluan dan melindungi kanak-kanak. Program pencegahan dan pemulihan untuk kanak-kanak yang memerlukan akan diperkukuh dengan meningkatkan penglibatan ahli keluarga dan masyarakat.

Meningkatkan akses kepada penjagaan kanak-kanak yang berkualiti dan menambah baik outcome pendidikan bagi kanak-kanak yang kurang bernasib baik

Langkah akan diambil untuk menambah baik akses kepada pendidikan kanak-kanak yang berkualiti bagi meningkatkan potensi mereka. Masyarakat akan digalakkan untuk menubuhkan pusat jagaan kanak-kanak dengan menyediakan kemudahan pembelajaran dan aktiviti rekreasi bagi mengelakkan kanak-kanak terlibat dalam aktiviti sosial yang tidak sihat. Pengasuh kanak-kanak di pusat ECCE akan dilatih dengan kerjasama NGO dan universiti yang berkaitan untuk meningkatkan kualiti perkhidmatan dan outcome kanak-kanak dalam jagaan. Lebih banyak taman asuhan kanak-kanak berkeperluan khas seperti Sindrom Down dan masalah pembelajaran, pendengaran dan fizikal akan ditubuhkan dengan kerjasama NGO dan sektor swasta. Kanak-kanak di institusi kebajikan yang berumur antara 13 hingga 18 tahun akan diberikan peluang untuk melanjutkan pendidikan dan latihan teknikal dan vokasional.

Strategi B5

Menambah baik persekitaran kehidupan warga emas

Jumlah penduduk berumur melebihi 60 tahun semakin meningkat daripada 7.9% pada tahun 2010 kepada 8.8% pada tahun 2014. Angka ini dijangka meningkat kepada 10.6% pada tahun 2020. Kualiti hidup yang lebih baik dan peningkatan dalam penjagaan kesihatan telah menghasilkan jangka hayat yang lebih panjang kepada 72.6 tahun untuk lelaki, 77.2 tahun untuk wanita pada tahun 2013. Ramai warga emas yang bersedia untuk terus menyumbang kepada masyarakat walaupun dalam usia emas. Dalam tempoh RMKe-11, usaha bersepadu akan diambil untuk meningkatkan kualiti hidup warga emas.

Menambah baik persekitaran yang menyokong warga emas

Inisiatif untuk menambah baik persekitaran yang menyokong warga

emas akan dilaksanakan termasuk menyediakan infrastruktur mesra warga emas dan menambah baik khidmat penjagaan. Lebih banyak pusat penjagaan harian warga emas akan ditubuh dengan kerjasama NGO bagi membolehkan mereka hidup bersama ahli keluarga yang bekerja. Di samping itu, pusat penjagaan warga emas dan Khidmat Bantuan di rumah akan diperluas. Program kesedaran mengenai penjagaan warga emas akan diperkukuh untuk menjadikan golongan warga emas mengamalkan gaya hidup aktif dan sihat.

Perlindungan sosial untuk warga emas miskin akan diselaras dan disepadu bagi memastikan kualiti hidup yang lebih baik. Penyediaan bantuan akan diteruskan berdasarkan kepada keperluan asas. Kumpulan berpendapatan rendah, terutama dalam sektor tidak formal akan digalakkan untuk menyertai skim simpanan sukarela dan skim persaraan sebagai jaminan perlindungan ekonomi pada usia tua.

Menggalakkan penuaan aktif

Kapasiti Institut Gerontologi, Universiti Putra Malaysia akan ditingkatkan bagi menjalankan lebih banyak penyelidikan bagi menyokong penuaan aktif. Program University of the Third Age (U3A) akan diperluas untuk memberikan peluang kepada warga emas terus belajar dan memperoleh pengetahuan serta kemahiran melalui kerjasama dengan universiti, kolej komuniti dan Pusat Aktiviti Warga Emas. Di samping itu, NGO akan digalakkan melaksanakan program pembelajaran berasaskan bantuan sendiri.

Kempen nasional untuk meningkatkan kesedaran sosial mengenai kesukarelawanan golongan profesional yang bersara akan dilancarkan untuk menggalakkan mereka mengambil bahagian dalam aktiviti berasaskan komuniti. Kempen ini akan membolehkan mereka kekal aktif dan menyumbang pengetahuan, kemahiran serta pengalaman mereka untuk manfaat masyarakat. CBO dan NGO akan digalakkan untuk menarik lebih ramai profesional yang bersara mengambil bahagian dalam program pembangunan komuniti secara sukarela.

Strategi B6

Memperkasa orang kurang upaya

Meskipun berlaku peningkatan yang berterusan dalam penyediaan perkhidmatan dan sokongan untuk memperkasa OKU, masih terdapat ruang untuk mewujudkan persekitaran yang lebih kondusif bagi OKU. RMKe-11 akan terus memberikan tumpuan kepada penyediaan persekitaran yang lebih kondusif dan mesra OKU bagi membolehkan kehidupan OKU yang aktif, produktif dan berdikari.

Mewujudkan persekitaran fizikal yang mesra OKU

Akses bebas halangan di tempat awam adalah elemen penting dalam kehidupan berdikari bagi OKU. Untuk tujuan ini, penguatkuasaan Undang-undang Kecil Bangunan Sejagat 1984 akan diperkukuh bagi memastikan kepatuhan kepada reka bentuk sejagat dan mewujudkan persekitaran fizikal yang mesra OKU. Bangunan Kerajaan sedia ada akan ditambah baik bagi pematuhan kepada undang-undang tersebut.

Untuk terus menggalakkan golongan OKU hidup berdikari, *Independent Living Centre* berasaskan komuniti akan ditubuhkan dengan penglibatan NGO dan CBO. Pusat ini akan diurus selia oleh OKU.

Memperluas latihan dan pembangunan kemahiran bagi meningkatkan kebolehpasaran

Dalam tempoh RMKe-11, lebih banyak program akan dilaksanakan untuk memperkasa OKU yang produktif. Akses yang lebih luas kepada pendidikan asas dan latihan kemahiran akan disediakan termasuk keusahawanan bagi menyediakan kemahiran yang sesuai dalam kalangan OKU supaya mereka boleh diambil bekerja oleh sektor swasta dan Kerajaan. Langkah ini adalah selaras dengan sasaran sekurang-kurangnya 1% OKU dalam kalangan penjawat awam. SMOKU akan ditambah baik untuk menyokong perancangan, pemantauan dan penilaian program sedia ada. Di samping itu, Pusat Latihan Perindustrian dan Pemulihan juga akan dinaik taraf sebagai pusat kecemerlangan latihan dan penyelidikan bagi OKU.

Bidang fokus C

Mentransformasi luar bandar untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat

Sebanyak 26.3% atau 7.92 juta daripada rakyat Malaysia tinggal di luar bandar di seluruh negara yang mempunyai tahap aksesibiliti kepada kawasan pinggir bandar, kemudahan infrastruktur dan ameniti sosial serta peluang ekonomi yang berbeza-beza. Peningkatan kesejahteraan masyarakat luar bandar akan diberikan keutamaan di bawah RMKe-11, selaras dengan objektif untuk memastikan pertumbuhan seimbang merentasi kedudukan geografi. Lima strategi utama akan dilaksanakan dalam tempoh RMKe-11 untuk mencapai outcome tersebut:

- **Strategi C1: Memperluas penyediaan infrastruktur asas luar bandar** dengan memperkemas perancangan infrastruktur luar bandar dan meningkatkan penyediaan jalan, bekalan air dan elektrik
- **Strategi C2: Menggalakkan lebih banyak pelaburan swasta di luar bandar** dengan menyediakan persekitaran perniagaan yang lebih kondusif
- **Strategi C3: Menambah baik hubungan luar bandar-bandar** dengan menambah baik ketersambungan, mobiliti dan penggunaan ICT untuk memperkukuh peranan UTC, RTC dan mini RTC
- **Strategi C4: Meningkatkan akses kepada perkhidmatan asas** dengan memperluas program Mobile CTC dan perkhidmatan perbankan ke luar bandar
- **Strategi C5: Memperkemas sistem penyampaian** dengan mengkaji semula peranan lembaga kemajuan wilayah (LKW) dan membangunkan Sistem Profil Kampung Peringkat Nasional

Strategi C1

Memperluas penyediaan infrastruktur asas luar bandar

Memperkemas perancangan infrastruktur asas luar bandar

Pangkalan data infrastruktur asas luar bandar yang bersepadu akan dibangunkan untuk memudahkan proses pengumpulan data dan perancangan infrastruktur luar bandar serta memastikan keberkesanan penyampaian infrastruktur utama bagi memenuhi keperluan masyarakat.

Meningkatkan penyediaan jalan serta bekalan air dan elektrik

Jalan baharu akan dibina dan jalan sedia ada termasuk bekas jalan balak akan dinaik taraf untuk meningkatkan ketersambungan, terutamanya di Sabah dan Sarawak serta kawasan penempatan Orang Asli di Semenanjung Malaysia. Keutamaan akan diberikan kepada pembinaan jalan yang menghubungkan antara kampung, dan kampung dengan bandar yang terdekat. Dalam tempoh RMKe-11, sepanjang 3,000 kilometer jalan berturap akan dibina.

Program Bekalan Air Luar Bandar yang bertujuan membekalkan air bersih dan terawat secara langsung kepada setiap isi rumah akan diperluas dan melibatkan penyambungan setiap rumah kepada *meter stand* daripada sistem retikulasi. Di samping itu, sistem alternatif seperti sistem bekalan air graviti, telaga tiub dan penuaian air hujan akan digunakan di kawasan pedalaman dan terpencil. Liputan air di luar bandar akan mencapai 99% dan tambahan sebanyak 90,000 unit rumah akan dibekalkan dengan air bersih dan terawat.

Program Bekalan Elektrik Luar Bandar akan terus memberikan tumpuan kepada penjanaan *off-grid* di kawasan pedalaman dan terpencil. Sistem alternatif iaitu solar hibrid dan hidro mini akan disokong dengan *micro-* dan *pico-grid* untuk meningkatkan liputan. Masyarakat tempatan akan dilatih dan digalakkan bekerjasama dalam penyelenggaraan kemudahan ini bagi memastikan kemampuan sistem bekalan elektrik alternatif di luar bandar. Liputan elektrik di luar bandar akan mencapai 99% dan tambahan rumah yang akan dibekalkan elektrik adalah 36,800 unit rumah.

Strategi C2

Menggalakkan lebih banyak pelaburan swasta di luar bandar

Usaha akan dilaksanakan dengan kerjasama pihak berkuasa koridor ekonomi wilayah untuk menyediakan persekitaran perniagaan yang lebih kondusif untuk menarik pelaburan bernilai tambah tinggi ke luar bandar. Kerjasama antara kementerian dengan agensi berkaitan akan diperkukuh bagi menyediakan infrastruktur, kemudahan logistik dan khidmat sokongan yang bersesuaian untuk memudahkan pelaburan sektor swasta. Peranan RTC sebagai pusat perniagaan setempat akan dipertingkatkan bagi memudahkan urusan perniagaan, termasuk menyediakan maklumat mengenai kawasan yang berpotensi untuk pelaburan.

Strategi C3

Menambah baik rangkaian hubungan luar bandar-bandar

Rangkaian hubungan antara luar bandar dengan bandar akan diperkukuh untuk meningkatkan ketersambungan dan mobiliti bagi memupuk integrasi ekonomi. Sistem pengangkutan akan disepadukan bagi menyediakan ketersambungan yang lebih baik dan laluan bas yang menjimatkan kos akan dikenal pasti untuk meningkatkan mobiliti. Usaha ini membolehkan perusahaan luar bandar untuk memasarkan barangan dan perkhidmatan ke kawasan pinggir dan pusat bandar.

Peranan UTC, RTC dan mini RTC sebagai conduit rangkaian hubungan luar bandar-bandar akan diperkukuh dengan memanfaatkan ICT. Usaha juga akan diambil bagi menggalakkan penduduk luar bandar untuk menyediakan perkhidmatan sokongan, terutamanya dalam industri ekopelancongan.

Strategi C4

Meningkatkan akses kepada perkhidmatan asas

Memperluas program Pusat Transformasi Komuniti Bergerak

Program Mobile CTC iaitu program yang menyediakan perkhidmatan

asas Kerajaan kepada masyarakat luar bandar, terutamanya di kawasan pedalaman akan diperluas dengan penyertaan lebih banyak agensi Kerajaan dan swasta. Program akan disesuaikan untuk memenuhi keperluan penduduk setempat.

Menyediakan perkhidmatan perbankan di luar bandar

Pelaksanaan program perkhidmatan perbankan luar bandar akan diperluas bagi meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan kepada masyarakat luar bandar. Sebanyak 4,348 ejen perkhidmatan BSN akan dilantik untuk memperluas perkhidmatan kewangan di luar bandar. Di samping itu, bank lain digalakkan untuk menyediakan mesin pengeluaran tunai dan mesin deposit tunai di tempat strategik di luar bandar.

Strategi C5

Memperkemaskan sistem penyampaian

Mengkaji semula peranan lembaga kemajuan wilayah

Dalam tempoh RMKe-11, peranan LKW akan dikaji semula bagi memacu pembangunan sosioekonomi di kawasan masing-masing. LKW dengan kerjasama pihak berkuasa koridor ekonomi wilayah akan menyediakan kemudahan infrastruktur dan keperluan sosial yang mencukupi serta menarik pelaburan swasta bagi menjana aktiviti ekonomi dan mewujudkan pekerjaan kepada masyarakat setempat. LKW juga akan memberi sokongan kepada agensi berkaitan dalam melaksanakan program dan projek pembangunan sosioekonomi. Kapasiti LKW akan diperkukuh untuk melaksanakan projek yang dapat menjana pendapatan untuk menggalakkan pembiayaan sendiri.

Membangunkan Sistem Profil Kampung Peringkat Nasional

Sistem pangkalan data yang komprehensif dan bersepadu iaitu Sistem Profil Kampung Peringkat Nasional (SPKPN) akan dibangunkan untuk menyediakan profil kampung yang mempunyai Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK). Pangkalan data tersebut yang mengandungi maklumat demografi, status sosioekonomi dan infrastruktur akan digunakan sebagai rujukan nasional dalam merancang program dan projek pembangunan luar bandar supaya lebih berkesan. Dalam tempoh RMKe-11, sebanyak 17,900 profil kampung di seluruh negara akan dimuat naik dalam sistem ini.

Bidang fokus D

Mempercepat pertumbuhan wilayah ke arah keseimbangan geografi yang lebih baik

Sejak penubuhan koridor ekonomi wilayah pertama pada tahun 2006, banyak kejayaan telah dihasilkan termasuk peluang ekonomi kepada penduduk setempat. Koridor ekonomi wilayah akan terus merencanakan pertumbuhan ekonomi untuk menangani ketidakseimbangan antara dan dalam wilayah dan meningkatkan inklusiviti. Usaha akan diambil untuk mempercepat pelaburan, menyediakan infrastruktur dan mengkaji semula pelan pembangunan koridor.

Dua strategi yang telah dikenal pasti adalah seperti berikut:

- **Strategi D1: Kajian semula strategik pelan induk pembangunan wilayah** dengan menilai semula keutamaan dan tumpuan industri di koridor ekonomi wilayah
- **Strategi D2: Mempercepat pelaburan di koridor ekonomi wilayah** dengan menambah baik khidmat mudah cara kepada pelabur, meningkatkan ketersambungan dan mobiliti serta mempergiat penyelidikan, pembangunan dan pengkomersialan

Strategi D1

Kajian semula strategik pelan induk pembangunan wilayah

Menilai semula keutamaan dan tumpuan industri koridor ekonomi wilayah

Berdasarkan perubahan landskap ekonomi domestik dan global, pihak berkuasa koridor ekonomi wilayah perlu memastikan hala tuju, strategi dan inisiatif yang dirancang adalah selaras dengan matlamat pembangunan sosioekonomi negara dan responsif kepada cabaran antarabangsa. Koridor ekonomi wilayah akan terus membangunkan kluster ekonomi berdasarkan kelebihan sektor dan geografi bagi meraih faedah ekonomi bidangan dan meningkatkan kualiti hidup masyarakat setempat. Usaha akan diambil untuk mempercepat pelaburan, menyediakan infrastruktur dan mengkaji semula pelan pembangunan koridor ekonomi wilayah bagi merealisasikan pelaburan sebanyak RM236 bilion dan mewujudkan sebanyak 470,000 peluang pekerjaan menjelang tahun 2020.

Koridor ekonomi wilayah akan terus memainkan peranan penting dalam pembangunan dan pertumbuhan Malaysia. Beberapa program dan projek jangka masa panjang dan berimpak tinggi sedang berjalan dan akan terus dilaksanakan pada tahun seterusnya. Sektor keutamaan termasuk kluster kreatif di Iskandar Malaysia; memperkukuh industri automotif dan aeronautik di NCER; industri petrokimia di taman perindustrian sedia ada di ECER; pelancongan dan pemprosesan minyak kelapa sawit hiliran di SDC; serta industri berintensifkan tenaga termasuk aluminium, besi dan kaca di SCORE.

Beberapa inisiatif bagi menggalakkan inklusiviti juga akan dilaksanakan di seluruh koridor ekonomi wilayah, terutamanya memberikan tumpuan

kepada aktiviti menjana pendapatan dan latihan kemahiran kepada masyarakat setempat. Sebagai contoh, Iskandar Malaysia Creative Industry Talent Development Programme akan diperluas untuk melatih lebih ramai masyarakat tempatan manakala program pembangunan keusahawanan dan kemahiran akan mempertingkatkan keupayaan masyarakat tempatan untuk terlibat dan mendapat manfaat daripada pembangunan ekonomi di ECER. Di NCER, program seperti Program Latihan Vokasional Pertanian dan Keusahawanan Sekolah akan diperkukuhkan. Program berimpak tinggi dalam pembangunan kandungan kreatif akan dibangunkan bagi belia di SDC dengan sasaran enrolmen seramai 850 orang. Dalam SCORE, program akan dibangunkan untuk menyokong pembangunan pelancongan dan meningkatkan produktiviti pertanian.

Di samping itu, Program Transformasi Ekonomi Sempadan (BETP) akan meningkatkan outcome daripada pembangunan ekonomi wilayah dengan membawa pembangunan inklusif dan kemakmuran kepada kawasan sempadan Malaysia. BETP akan bermula dengan sempadan Malaysia-Thailand yang meliputi kawasan ECER dan NCER, dengan matlamat untuk menarik pelaburan, mewujudkan pekerjaan dan meningkatkan pendapatan untuk masyarakat tempatan dalam dan sekitar kawasan sempadan. Pelbagai projek pertumbuhan ekonomi berskala besar dan peluang penjana pendapatan penduduk tempatan akan dibangunkan termasuk pembangunan Lembah Chuping dan Perlis Inland Port (PIP) di Perlis dan pemprosesan hiliran berasaskan getah di Rubber City di Kedah serta pembinaan Plaza IMT-GT, sebuah plaza peruncitan di Bukit Bunga dan pembangunan semula Kampung Laut, Tumpat di Kelantan.

Strategi D2

Mempercepat pelaburan di koridor ekonomi wilayah

Menambah baik khidmat mudah cara kepada pelabur

Dalam merangsang pembangunan di koridor ekonomi wilayah, usaha untuk mempercepat pelaburan adalah kritikal. Secara purata, hanya 56.8% daripada pelaburan komited berjaya direalisasikan. Walaupun

terdapat banyak faktor yang mempengaruhi pelaburan yang direalisasi, masih banyak yang perlu dilakukan untuk memperkukuh mekanisme penyampaian pelaburan, terutamanya bagi memudah cara, mobiliti dan pengkomersialan hasil penyelidikan bagi pelabur. Pihak berkuasa koridor ekonomi wilayah akan membantu pelabur mendapat kelulusan daripada pelbagai agensi serta menyelesaikan isu tanah dan urusan berkaitan. Usaha ini bagi memastikan pelaburan komited dapat direalisasikan. Perluasan model mudah cara pelabur akan memastikan pihak berkuasa koridor ekonomi wilayah terus memberikan sokongan kepada pelabur setelah beroperasi bagi menangani cabaran pelaksanaan dan menggalakkan pelaburan semula pada masa hadapan.

Menambah baik ketersambungan dan mobiliti

Rangkaian pengangkutan akan ditambah baik bagi meningkatkan ketersambungan dan mobiliti di koridor ekonomi wilayah. Penambahbaikan ini termasuk membina dan menaik taraf jalan raya dan lebuhraya seperti Lebuhraya Pan Borneo yang menghubungkan SCORE dan SDC; Central Spine Road dan Lebuhraya Kota Bharu-Kuala Krai bagi meningkatkan daya saing ECER. Pembinaan Lapangan Terbang Mukah dijangka menjadi pemangkin pembangunan di Mukah dan kawasan sekitar SCORE. Mukah juga akan dibangunkan sebagai bandar pintar yang merupakan satu daripada nod pertumbuhan di SCORE.

Mempergiat penyelidikan, pembangunan dan pengkomersialan

Kerjasama antara kerajaan, industri dan ahli akademik akan diperkukuh bagi menggiatkan aktiviti penyelidikan, pembangunan dan pengkomersialan (R&D&C) dalam kluster ekonomi untuk memastikan kemampanan industri. Konsep kerjasama yang diamalkan oleh Collaborative Research In Engineering, Science and Technology Centre (CREST) akan diperluas kepada kluster ekonomi dan koridor ekonomi wilayah yang lain.

Bidang fokus E

Memperkukuh peluang Komuniti Ekonomi Bumiputera untuk meningkatkan pemilikan kekayaan

Bagi menangani isu dan cabaran yang dihadapi oleh Bumiputera, usaha yang lebih kreatif dan inovatif akan dilaksanakan. Untuk tujuan tersebut, lima strategi utama akan dilaksanakan seperti berikut:

- **Strategi E1: Memperkasa modal insan Bumiputera** dengan memperluas latihan kemahiran tinggi dan program profesional bertauliah
- **Strategi E2: Meningkatkan penguasaan efektif Bumiputera dan mengekalkan pemilikan korporat** dengan memperluas strategi pelaburan untuk menambah baik pemilikan ekuiti; meningkatkan pelupusan aset dan aktiviti bukan teras GLC dan GLIC kepada usahawan Bumiputera; dan memperkenalkan mekanisme pembiayaan baharu bagi aset kewangan
- **Strategi E3: Memperluas syer pemilikan kekayaan Bumiputera** dengan memperkukuh program berasaskan institusi bagi pemilikan aset; dan memperkenalkan mekanisme pembiayaan baharu bagi aset bukan kewangan
- **Strategi E4: Memperkasa Komuniti Ekonomi Bumiputera** dengan mengurangkan pembiayaan dalam industri bernilai tambah rendah dan tidak strategik; mempergiat program pembiayaan usahawan; mempertingkatkan program bersepadu kepada perusahaan Bumiputera; mempertingkatkan program perubahan minda; menginstitusikan perusahaan berasaskan komuniti dan sosial; pemberian insentif bagi menggalakkan penyertaan pihak swasta dan industri; dan mewujudkan platform untuk kerjasama perniagaan dan peluang pemasaran
- **Strategi E5: Mengukuhkan keberkesanan penyampaian program berorientasikan Bumiputera** dengan mewujudkan pangkalan data bersepadu yang mengandungi maklumat status sosioekonomi Bumiputera; mempermudah prosedur Kerajaan bagi mengurangkan kos menjalankan perniagaan; dan memastikan kerjasama merentasi agensi berkaitan dan sektor swasta ke arah pelaksanaan program secara berkesan

Strategi E1

Memperkasa modal insan Bumiputera

Memperluas latihan kemahiran tinggi dan program profesional bertauliah

Kejayaan program sisipan pekerja seperti Program Peneraju Skil di bawah YPPB akan diperluas bagi meningkatkan kemahiran Bumiputera. Menjelang tahun 2020, penyertaan Bumiputera dalam kategori pekerjaan berkemahiran tinggi disasarkan sekurang-kurangnya 60%. Pemain industri dalam sektor berimpak tinggi akan memainkan peranan penting menerusi kerjasama dengan institusi latihan kemahiran untuk menyesuaikan modul latihan mengikut keperluan industri. Oleh yang demikian, lebih ramai graduan akan mendapat akses kepada peluang pekerjaan yang lebih baik. Pemain industri ditawarkan insentif yang bersesuaian untuk menggalakkan kerjasama kukuh dengan institusi latihan kemahiran yang berkaitan. Program Peneraju Profesional yang dijalankan oleh YPPB dan program lain seumpamanya akan diperluas untuk meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam pekerjaan profesional bertauliah seperti akauntan, penganalisis kewangan dan jurutera.

Strategi E2

Meningkatkan penguasaan efektif Bumiputera dan mengekalkan pemilikan korporat

Memperluas strategi pelaburan untuk menambah baik pemilikan ekuiti korporat

Program pengukuhan ekuiti korporat akan terus dilaksanakan bagi meningkatkan pemilikan ekuiti Bumiputera dengan penguasaan efektif seperti pelaburan ekuiti persendirian oleh EKUINAS, SJJB dan Program Pembangunan Usahawan Korporat (*The Baron*). Di samping itu, PNB akan terus mempelbagaikan portfolio pelaburan ASB di pasaran hartanah untuk memaksimumkan pulangan kepada pemegang unit. Manakala agensi dan institusi Bumiputera lain akan memberikan tumpuan kepada pengambilalihan syarikat yang berpotensi tinggi dan PLC yang menguntungkan. Dalam tempoh RMKe-11, pemilikan ekuiti korporat Bumiputera dengan penguasaan berkesan dijangka meningkat kepada sekurang-kurangnya 30%.

Meningkatkan pelupusan aset dan aktiviti bukan teras GLC dan GLIC kepada usahawan Bumiputera

Pelupusan aset dan aktiviti bukan teras GLC dan GLIC yang menguntungkan kepada usahawan Bumiputera tulen akan terus dilaksanakan bagi meningkatkan pemilikan langsung individu Bumiputera secara berkesan. Bimbingan dan latihan bersasar secara berterusan akan diberikan sehingga syarikat Bumiputera ini mampu berdikari dalam mengendalikan perniagaan. Manakala institusi kewangan akan membantu syarikat Bumiputera dari segi kecairan aset dalam proses pengambilalihan perniagaan daripada GLC dan GLIC. Kaedah pelupusan bersesuaian akan dibangunkan dan dipantau oleh TERAJU bagi memastikan kejayaan inisiatif ini.

Memperkenalkan mekanisme pembiayaan baharu bagi aset kewangan

Pemilikan ekuiti individu Bumiputera akan ditingkatkan dengan membenarkan pengeluaran Akaun 1 Kumpulan Wang Simpanan Pekerja untuk pembelian unit ASB2 bagi memberikan pulangan jangka masa panjang berisiko rendah. Mekanisme pembiayaan baharu seperti dana pelaburan wakaf dan ekuiti persendirian untuk pelaburan akan diwujudkan melalui dana awam untuk melabur dalam syarikat berpotensi tinggi dan menguntungkan.

Strategi E3

Meningkatkan syer pemilikan kekayaan Bumiputera

Mengukuhkan program berasaskan institusi bagi pemilikan aset

Program berasaskan institusi termasuk REIT Bumiputera akan terus diperkukuh bagi meningkatkan pemilikan Bumiputera dalam hartanah komersial dan kediaman di lokasi strategik. Yayasan Wakaf Malaysia, Majlis Agama Islam Negeri dan institusi berasaskan Bumiputera yang lain akan bekerjasama untuk membangunkan tanah rizab Melayu dan tanah wakaf untuk mempertingkatkan nilai tanah dan mengekalkan pemilikan Bumiputera.

Satu mekanisme akan diperkenalkan untuk membolehkan institusi Bumiputera membeli lot Bumiputera yang tidak terjual di kawasan pembangunan hartanah baharu. Institusi ini akan memiliki hartanah tersebut dan menerima hasil sewaan sehingga hartanah ini dibeli oleh Bumiputera yang berminat. Di samping itu, EDO seperti MARA, TEKUN Nasional dan Perbadanan Usahawan Nasional Berhad (PUNB) akan terus mendapatkan ruang niaga atau lot kedai yang strategik untuk disewa kepada usahawan Bumiputera.

Memperkenalkan mekanisme pembiayaan baharu bagi aset bukan kewangan

Dalam usaha membantu Bumiputera untuk memiliki hartanah kediaman, lebih banyak rumah mampu milik akan dibina menggunakan sumber dana, termasuk mekanisme tabung *clawback*. Tabung ini adalah merupakan sumbangan daripada pihak pemaju hartanah yang tidak mematuhi penetapan kuota Bumiputera dalam pembangunan hartanah. Jumlah sumbangan bersamaan dengan nilai diskaun unit kediaman Bumiputera yang dijual kepada bukan Bumiputera. Dalam tempoh RMKe-11, adalah dijangka sekurang-kurangnya 90% isi rumah Bumiputera memiliki seunit kediaman. Di samping itu, Dana Pusingan Hartanah Komersial Bumiputera akan ditubuhkan bagi membantu usahawan untuk memperolehi hartanah komersial. Inisiatif ini akan membolehkan usahawan Bumiputera daripada menyewa kepada memiliki hartanah tersebut. PHB akan dilantik sebagai agensi peneraju, disokong oleh EDO untuk pembelian bersama hartanah komersial. Hartanah ini akan disewa pajak kepada usahawan untuk dimiliki setelah tempoh pajakan tamat.

Strategi E4 Memperkasa Komuniti Ekonomi Bumiputera

Mengurangkan pembiayaan dalam industri bernilai tambah rendah dan tidak strategik

AIM dan TEKUN Nasional akan terus menyediakan pembiayaan untuk perniagaan mikro. Walau bagaimanapun, institusi ini tidak digalakkan membiayai industri yang bernilai tambah rendah. PUNB, SME Corp dan MARA akan membantu PKS dalam industri bernilai tambah tinggi yang berpotensi untuk berkembang dan menuju ke kitaran perniagaan seterusnya, terutamanya dalam industri yang kurang penyertaan Bumiputera.

Mempergiat program pembiayaan usahawan

Program pembiayaan usahawan akan dipergiat bagi menyokong pelaksanaan program pembangunan usahawan secara efektif dan bersepadu. Tumpuan akan diberikan kepada industri yang mempunyai penyertaan usahawan Bumiputera yang besar, termasuk automotif, pembinaan, aeroangkasa dan pertahanan, perkhidmatan perniagaan, pendidikan, penjagaan kesihatan serta minyak dan gas. Dasar peluang kedua akan diperkenalkan bagi membantu usahawan Bumiputera yang berpotensi untuk meneruskan aktiviti perniagaan. Di samping itu, dana wakaf serta perbankan dan institusi kewangan Islam akan dimanfaatkan untuk melahirkan lebih ramai usahawan Bumiputera dalam sektor strategik, terutamanya dalam industri Halal.

Mempertingkatkan program bersepadu berorientasikan pembangunan kepada perusahaan Bumiputera

Perolehan dan kontrak Kerajaan akan disusun semula untuk mengurangkan kegiatan Ali Baba dan *spurious-front*. Usaha ini akan termasuk memperkenalkan dasar graduasi atau dasar penamatan yang bersesuaian untuk mengurangkan kebergantungan kepada Kerajaan. Di samping itu, perkongsian pintar akan dibangunkan antara pusat R&D dengan PKS Bumiputera bagi menjamin penghasilan produk dan perkhidmatan yang inovatif. Pinjaman mudah untuk R&D akan disediakan untuk membolehkan PKS Bumiputera mematuhi piawai dan pensijilan antarabangsa. Program berimpak tinggi yang lain seperti Program Pembangunan Vendor dan Groom Big akan terus dilaksanakan. Dasar *carve-out* bagi kontrak yang bernilai melebihi RM500 juta akan terus dilaksanakan. Di samping itu, kerja penyumberan luar akan terus diberikan kepada usahawan Bumiputera.

Dewan Perniagaan Bumiputera akan diperkemas dan dijenamakan semula ke arah pewujudan entiti tulen yang akan meneraju jaringan rantaian bekalan “dari ladang ke meja makan” bagi usahawan Bumiputera. Kumpulan usahawan Bumiputera yang berpotensi tinggi dalam kalangan peneraju industri akan dikenal pasti untuk membentuk konsortium jaringan rantaian bekalan, yang akan menyediakan sokongan kepada ekosistem perniagaan. Peruntukan khas termasuk pembiayaan dan akses yang lebih mudah kepada pasaran akan disediakan untuk memperkukuh konsortium ini. Ekosistem ini akan mewujudkan persekitaran yang kompetitif kepada Bumiputera di pasaran bagi menangani cabaran persaingan.

Mempertingkatkan program perubahan minda

Dalam usaha untuk membangunkan usahawan Bumiputera yang lebih berdikari, langkah yang bersesuaian akan diperkenalkan untuk mengubah minda usahawan supaya mengurangkan kebergantungan kepada bantuan Kerajaan serta menghapuskan aktiviti Ali Baba dan *spurious-front*. Langkah ini juga bertujuan meningkatkan tahap keyakinan usahawan Bumiputera supaya lebih berdaya tahan dan berdaya saing di pasaran tempatan dan global.

Menginstitusikan perusahaan berasaskan komuniti dan sosial

Inisiatif ini melibatkan penggabungan perusahaan kecil Bumiputera serta penyatuan kebun kecil untuk mendapat manfaat ekonomi bidang. Kerajaan akan menyediakan infrastruktur dan kemudahan yang bersesuaian serta latihan kepimpinan dan pengurusan bagi membangunkan kapasiti dan kapabiliti perusahaan berasaskan komuniti dan sosial. Perusahaan ini akan ditubuhkan berdasarkan model koperasi. Perusahaan ini akan digalakkan untuk mewujudkan kerjasama dengan syarikat sedia ada untuk memperluas aktiviti.

Pemberian insentif bagi menggalakkan penyertaan pihak swasta dan industri

Insentif kewangan dan bukan kewangan akan diteruskan untuk menggalakkan pihak swasta dan industri menyumbang kepada pembangunan keusahawanan Bumiputera. Insentif ini akan membolehkan usahawan Bumiputera menembusi pasaran dan mewujudkan peluang perniagaan baharu.

Mewujudkan platform untuk kerjasama perniagaan dan peluang pemasaran

Program Bridging akan diperkenalkan bagi mengumpul usahawan Bumiputera berwibawa untuk meningkatkan mereka ke tahap seterusnya. Agensi pembangunan keusahawanan Bumiputera akan memperkukuh jalinan kerjasama dalam kalangan mereka untuk melahirkan usahawan yang berjaya dan berdaya saing. Di samping itu, Program Baucar Pembangunan Perniagaan akan diperkenalkan untuk menyediakan geran pepadanan. Program ini bertujuan membantu usahawan memodenkan kemudahan, meneroka pasaran baharu dan menambah baik proses perniagaan. Pusat Pengedaran Antarabangsa akan ditubuhkan dan diuruskan oleh pihak swasta atau gerakan koperasi untuk mendapatkan akses kepada pasaran luar bagi meningkatkan daya maju perniagaan.

Strategi E5

Mengukuhkan keberkesanan penyampaian program berorientasikan Bumiputera

Meningkatkan agenda pembangunan Bumiputera melalui Petunjuk Prestasi Utama (KPI) yang realistik dan praktikal

Pendekatan yang komprehensif akan dilaksanakan melalui pembentukan KPI yang realistik dan praktikal serta pangkalan data bersepadu yang mengandungi statistik kedudukan sosioekonomi Bumiputera. Peranan dan fungsi EDO yang berteraskan Bumiputera akan dikaji dan Unit Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera (UPEB) di setiap kementerian dan agensi akan diperkukuh melalui penempatan semula modal insan dan pengagihan sumber mengikut kesesuaian. Prosedur Kerajaan juga akan dipermudah untuk mengurangkan kos menjalankan perniagaan bagi membolehkan usahawan Bumiputera lebih berdaya saing. Agensi awam, GLC dan GLIC, pertubuhan bukan kerajaan Bumiputera serta dewan perniagaan yang berkaitan akan bekerjasama secara simbiotik untuk membangunkan BEC.

Kesimpulan

RMKe-10 telah berjaya meningkatkan inklusiviti secara menyeluruh seperti ditunjukkan oleh pengagihan pendapatan yang lebih baik di bandar dan luar bandar. Akses kepada infrastruktur luar bandar telah meningkat, dan pelbagai peluang telah diwujudkan bagi masyarakat luar bandar dan komuniti lain untuk mengambil bahagian dalam peluang pembangunan ekonomi. Walau bagaimanapun, lebih banyak usaha perlu dilakukan, khususnya bagi menangani keperluan kumpulan komuniti tertentu yang merasakan bahawa mereka tidak mendapat manfaat daripada pertumbuhan dan pembangunan negara. Di samping itu, isi rumah mudah terjejas, terutamanya dalam kalangan isi rumah B40 dan masyarakat luar bandar masih terdedah kepada kejutan sosioekonomi. Strategi dalam RMKe-11 akan meningkatkan inklusiviti sejajar dengan aspirasi untuk meningkatkan isi rumah B40 ke arah masyarakat kelas menengah. Kumpulan tertentu dalam komuniti akan terus dilibatkan dan disokong dengan insentif berasaskan outcome untuk menggalakkan mereka berdikari dan berorientasikan outcome. Transformasi luar bandar akan diteruskan dengan objektif untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat luar bandar dan membolehkan mereka untuk melibatkan diri dan mendapat faedah daripada pertumbuhan ekonomi negara. Pelbagai strategi yang dicadangkan akan mewujudkan akses kepada peluang ekonomi yang lebih saksama. Rakyat Malaysia akan menikmati peningkatan pendapatan, kualiti hidup yang lebih baik dan tidak mudah terjejas serta terus menyumbang ke arah pertumbuhan dan pembangunan negara.